

Årsredovisning 2015

Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

Detta hände i Bollebygd 2015	1
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	2
Omvärldsanalys	4

Förvaltningsberättelse

Välfärdsbokslut.....	5
Räkenskaper och finansiell analys.....	7
Resultaträkning	7
Balansräkning	8
Kassaflödesanalys	9
Noter	10
Redovisningsmodell och principer	13
Driftsredovisning	15
Investeringsredovisning	15
Finansiell analys	17
VA-verksamheten	22
Avfallshantering	25
Kommunens ekonomi under 10 år	26
Personalredovisning.....	27

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen.....	34
Bildnings- och omsorgsnämnden.....	45
Samhällsbyggnadsnämnden.....	59

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

Stiftelsens uppdrag, fastigheter och ekonomisk utveckling	68
---	----

Sammanställd redovisning

Resultaträkning, balansräkning och kassaflöde	70
---	----

Detta hände i Bollebygd 2015

Kommunen firade 20 år

Lördagen den 30 maj firade kommunen sitt 20-årsjubileum i samband med Fäst i Bollebygd. På den stora dagen bjöds det till ett stort tårtkalas med massor av ballonger på torget i Bollebygd.

Trots regnet var det många kommuninvånare som kom till torget för att fira 20-åringen.

Järnvägen i fokus

Året har i hög grad präglats av arbetet kring Götalandsbanan. Träffar med exploatörer och markägare har syftat till att utveckla Bollebygd i samband med det nya tänkta stationsläget.

IT-verksamheten i egen regi

Efter sju år med extern IT-drift tog kommunen 2015 tillbaka ansvaret för IT. Själva övertagandet skedde i bästa samförstånd med Härryda kommun. Initialt har insatser prioriterats för att förvalta den ärvda IT-miljön, informationssäkra, samt genomföra de nödvändiga justeringar som krävs.

Bollebygdskolan bygger nytt

Arbetet med att bygga den nya F-6-skolan fortsatte under året. Investeringen uppgår till 124 miljoner kronor vilket är kommunens största investering någonsin. Skolan ska stå färdig vid årsskiftet 2016/17.

Befolkningsökning i topp

Antalet invånare i Bollebygds kommun fortsatte att öka under 2015 och uppgick vid årsskiftet till 8 799, vilket innebar en ökning med 147 invånare eller 1,7 procent. Denna ökningstakt förväntas inte avta vilket i framtiden ställer krav på utbyggnad av framför allt förskolor och skolor.

Positivt ekonomiskt resultat

Årets resultat uppgick till 21,3 miljoner kronor att jämföra med det budgeterade resultatet på 12,9 miljoner kronor. Resultatet motsvarar 4,8 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Bland annat bidrog överskott inom kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden till det positiva resultatet.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Kommunens födelsedag

År 2015 blev ett händelserikt år. Bollebygds kommun firade 20 år. Det var 20 år sedan kommunen återuppstod efter att ha hört till Borås i 20 år. Detta firade vi den 30 maj genom att bjuda Bollebygds invånare på en 20 meter lång tårta på torget i Bollebygd.

Ny organisation och nytt styre

Kommunen startade året med ny organisation, tre nämnder hade blivit två och kommunstyrelsen renodlade sin övergripande roll. Dessutom var 2015 första året med rödgrönt styre efter 17 år av borgerligt styre.

Omvärlden påverkar oss

Mycket hände hos oss och i omvärlden, som i många fall förändrade all planering. Den stora strömmen av flyktingar till Europa och Sverige blev helt nya utmaningar. Kommunen tog emot både ensamkommande barn och flyktingfamiljer.

Fantastiska insatser

Tack vare engagerad personal har detta fungerat. Frivilligkrafter har också bidragit. Eriksdalsparkens ankomstboende förtjänar att nämnas. Det byggdes upp på två dagar tack vare fantastiska insatser av våra anställda.

Tyvärr blev boendet inte så långvarigt, knappt två veckor. Efter ett skyfall blev lokalen så påverkad att boendet avvecklades av säkerhetsskäl.

Bollebygd växer

Totalt byggdes under året cirka 100 nya bostäder i kommunen varav 20 blev trygghetsboende för äldre. Vi blev 147 personer fler i kommunen. Sista december 2015 var vi 8 799 invånare. Det innebar en ökning med 1,7 %, fjärde plats i Västra Götalandsregionen.

Planeringen tog fart

Planeringsarbetet med nya Resecentret vid Kullamotet och all bebyggelse som planeras i dess omgivning tog fart på riktigt. Kommunen gjorde en utredning över tillkommande nyttor som åstadkoms av en ny järnvägsstation för den regionala trafiken på kommande höghastighetsjärnvägen. Tyvärr var besked i februari 2016 att inte förhandla vidare med Bollebygds kommun om ny station. Sista ordet är dock inte sagt i denna fråga. Ett febrilt arbete pågår mellan kommunerna utmed banan och Västra Götalandsregionen för att beskriva behovet av och nyttan med tät regionaltrafik som stannar i expansiva orter som exempelvis Bollebygd.

Bredband till fler

Bredbandsplaneringen kom igång under året. Kommunen förhandlade fram ett samarbetsavtal med Telia.

Dessutom fanns det en konkurrent, IP-Only, som också var aktiv på marknaden. Själva utbyggnaden startar under våren 2016.

Byggstart för nya skolan

Kommunen erbjuder invånarna en bra skola och förskola. Men den har växtvärk. Vi beslutade därför om att bygga en ny F-6-skola i Bollebygds tätort, som ska ersätta den gamla skolan från 1974. Kostnaden för den nya skolan beräknas bli 124 miljoner och den ska vara klart till julen 2016.

Annat som det arbetades med var företagsklimatet, invånardialog, idrottsvision, ny brandstation i Töllsjö, gång- och cykelvägar och en mängd olika detaljplaner och mycket annat.

Kommunens bästa resultat någonsin

Slutligen gjorde kommunen sitt bästa ekonomiska resultat någonsin. En del av detta är engångsintäkter. Resultatet är välbehövligt eftersom vi har stora ekonomiska utmaningar framför oss, till exempel nya bostäder, förskolor, skolor, fritidsanläggningar och resecenter. Varje krona vi kan finansiera med ett bra resultat innebär en krona mindre i lån.

Tack till alla

Allt detta har inte varit möjligt utan engagerade människor i form av invånare, anställda, representanter från olika grupper, organisationer och föreningar, frivilliga, politiker m.fl. Er insats har gjort skillnad. Tack ska ni alla ha!

Peter Rosholm

Kommunstyrelsens ordförande

Omvärldsanalys

Sveriges tillväxt, uttryckt i BNP, växte mycket starkt 2015. Mer än vad som så gott som alla bedömare tidigare trodde. Tillväxten blev 4,1 % vilket är den högsta nivån sedan 2010. Enligt Konjunkturinstitutet innebär det att Sverige nu lämnat den utdragna lågkonjunkturen som var en följd av finanskrisen 2008. Den främsta orsaken till den starka tillväxten är en ökning av exporten, men även en ökad konsumtion, offentligt och för hushållen. Många länder i Europa har växande ekonomier, de flesta dock inte på samma nivå som Sverige i nuläget. Den amerikanska ekonomin fortsätter växa ungefär som genomsnittet under de senaste åren. Tillväxten i EU är något lägre än den amerikanska. Några intressanta saker att följa under 2016: Storbritannien, det fjärde största exportlandet för Sverige, ska rösta om att lämna EU, och Norge, som det största exportlandet, hur påverkas det av det låga oljepriset?

Arbetslösheten har fortsatt att minska under 2015. Från 7,8 % vid årets ingång till 7,1 % i december 2015. Så lågt har det inte varit sedan slutet av 2008. Enligt Sveriges kommuner och landsting, SKL, kommer arbetslösheten att fortsätta minska till 6,5 % 2017.

Tillväxten i ekonomin ledde till att skatteunderlaget i kommunsektorn växte starkt, med 5 procent under 2015, den högsta nivån sedan finanskrisen. Tillsammans med den tillfälliga utbetalningen av premier från AFA-försäkring på 3,6 miljarder kronor så landar kommunernas preliminära resultat för 2015 på 12,2 miljarder kronor. För 2014 var resultatet 9,6 miljarder, men då förekom ingen AFA-utbetalning. Ca 90 procent av kommunerna visade överskott. Genomsnittligt preliminärt resultat var 1 079 kr/invånare. Bollebygds kommuns resultat var på 2 423 kr/invånare vilket var plats 34 i landet och plats fem i Västra Götaland. Regeringens utbetalning till alla landets kommuner på 8,3 miljarder i december 2015 på grund av det höga flyktingmottagandet påverkar i mindre grad, eftersom kommunerna redovisar den största delen av denna intäkt på 2016, enligt god redovisningssed.

Resultatet på 12,2 miljarder räcker dock inte för att nå upp till ett överskott på två procent av skatter och statsbidrag, som är den nivå som man brukar ange som god ekonomisk hushållning. Kostnaderna i kommunsektorn har alltså också ökat stort, mycket på grund av det stora flyktingmottagandet och ökade behov pga. fler äldre och yngre i behov av kommunal service. Framöver, 2016-2019, kommer tillväxten i ekonomin inte att motsvara de ökade behoven och man kan därmed förvänta sig skattehöjningar på 1,92 kronor totalt i sektorn, dvs. kommuner och landsting tillsammans, enligt SKL. Investeringarna är fortsatt stora i kommunerna. Skulderna ökar för andra året med mer än tio procent.

Den svenska ekonomin anses av många som sårbar. Statsskulden som andel av BNP är visserligen låg internationellt sett men de svenska hushållen är några av de mest skuldsatta i Europa, uttryckt som skuld i förhållande till disponibla inkomster. Skulderna fortsätter dessutom att öka. En större ränteökning slår så klart mot hushållens konsumtion, konjunkturen i stort, skatteintäkterna och kommunernas kostnader för räntor.

En viktig sak för regeringen och andra aktörer att lösa är att snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden, som idag är mycket lång. Under 2015 kom ett rekordstort antal flyktingar till Sverige. Om ett par år kommer många av dessa att ha fått uppehållstillstånd och försörjningsansvaret har gått över till kommunerna från staten.

Förvaltningsberättelse

Välfärdsbokslut för Bollebygds kommun

Välfärdsbokslut 2015 är det femte för Bollebygds kommun. Det visar på de **målområden och indikatorer**, som nämnder/styrelser har beslutat att följa. På sikt kan ett gemensamt arbete mellan nämnder/styrelser bidra till en förbättrad folkhälsa i kommunen.

Delaktighet och inflytande

Om individer eller grupper upplever att de inte kan påverka de egna livsvillkoren och utvecklingen av samhället, uppstår maktlöshet. I ett demokratiskt samhälle har alla människor lika värde med lika möjligheter att vara delaktiga och ha inflytande. Rätten till delaktighet och inflytande gäller oavsett kön, etnisk eller religiös tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Kommunstyrelsen analyserar till välfärdsbokslut 2015 följande indikator:

Andelen elever i år 8 som upplever att de alltid/nästan alltid, har möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna

Siffrorna som jämförs är mellan år 2008-2014 i skolans brukarenkät. Resultatet gäller elevernas upplevelse av att ha möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna. Ser man på siffrorna över tid, visar det på att ungefär hälften av eleverna upplever att de alltid eller nästan alltid, har möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna.

Kommunen arbetar systematiskt med ungdomsdemokrati och arbetet behöver ständigt förbättras och utvecklas. Olika mötesplatser i kommunen är viktiga arenor för delaktighet och inflytande som belyses. Det ska vara enkelt, särskilt för barn och unga, att informera sig om vilka möjligheter man har att vara delaktig i sin kommun.

Ekonomiska och sociala förutsättningar

Det finns ett samband mellan god folkhälsa och ett samhälle präglad av ekonomisk och social trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och jämställdhet. Ekonomisk stress och social otrygghet orsakar ohälsa och leder till ojämlikhet i hälsa.

Kommunstyrelsen analyserar till välfärdsbokslut 2015 följande indikator:

Andelen invånare som oroar sig över brottsligheten i sitt bostadsområde/närområde

48 procent av invånarna i Polisens trygghetsmätning oroar sig på en hög- eller medelnivå, för brottslighet i sitt bostads- eller närområde. 43 procent oroar sig lite på frågeskalen. Det man är mest orolig för är inbrott eller att någon närstående ska drabbas av brott.

Kommunen samarbetar med Polisen i det trygghetsskapande arbetet och har gjort både överenskommelser, avsiktsförklaring och gemensamma insatser under året. Det handlar om att fortsätta vara uthållig och strategisk i det gemensamma arbetet.

Bildnings- och omsorgsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2015 följande indikator:

Antal arbetslösa i kommunen 18-24 år

32 personer i åldersgruppen var arbetslösa enligt statistiken i december 2015. Arbetslöshet påverkar hela hälsopanoramata. Arbetslöshet medför ofta att det psykiska välbefinnandet försämras, sjukvårdsutnyttjande och läkemedelskonsumtionen ökar. Arbetsförmedlingen och kommunen arbetar i nära samarbete för att motivera den arbetssökande till att närma sig arbetsmarknaden.

Barn och ungas uppväxtvillkor

Utbildningsnivå och hälsa hänger ihop. Slutförd gymnasieutbildning underlättar unga vuxnas etablering på arbetsmarknaden. Högutbildade har som grupp bättre hälsa än personer med låg utbildning.

Bildnings- och omsorgsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2015 följande indikator:

Antal ungdomar som berörs av kommunens aktivitetsansvar och insatserna för dessa

15 personer står registrerade i kommunens aktivitetsansvar. Läs mer om detta i bildnings- och omsorgsnämndens avsnitt. Arbetsmarknadsenheten arbetar i nära samverkan med arbetsförmedlingen, skola och socialtjänst. Detta i syfte att tidigt upptäcka ungdomar som kan vara i behov av extra stöd för att kunna fullfölja gymnasiet samt för att kunna ha en sysselsättning och bli självförsörjande. Samverkan mellan myndigheter och instanser är en förutsättning.

Fysisk aktivitet

Regelbunden fysisk aktivitet främjar hälsa och välbefinnande samt har en sjukdomsförebyggande effekt.

Samhällsbyggnadsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2015 följande indikator:

Andel invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 30 min/dag

Enligt undersökningen Hälsa på lika villkor 2015 är totalt 67 procent av invånarna fysiskt aktiva minst 30 minuter per dag. Samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att skapa förutsättningar för ökad fysisk aktivitet och arbete pågår vad gäller gång- och cykelvägar samt rekreationsområde.

Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Rökning är den enskilt största förebyggbara riskfaktorn för sjukdom och för tidig död i världen.

Samhällsbyggnadsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2015 följande indikator:

Andel invånare 16-84 år som röker dagligen

Andel elever i år 9 som uppger att de inte röker

Totalt 11 procent av invånarna i ålder 16-84 år röker dagligen enligt Hälsa på lika villkor 2015 och 89 procent av eleverna år 9 uppger att de inte röker, enligt 2013 års drogvaneundersökning CAN. Kommunen har tillsynsansvar för rökfria miljöer och detaljhandel. En tillsynsplan finns över arbetet för åren 2015-2017.

Räkenskaper och finansiell analys

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter	1	89,3	86,5	2,8	76,8	65,2
Verksamhetens kostnader	2	-480,6	-483,8	3,2	-461,0	-432,5
Avskrivningar		-16,7	-17,8	1,1	-16,6	-15,4
Jämförelsestörande post	3	2,6	0	2,6		5,2
Verksamhetens nettokostnader		-405,3	-415,1	9,8	-400,8	-377,4
Skatteintäkter	4	385,7	387,5	-1,8	365,9	358,9
Generella statsbidrag och utjämning	5	45,2	47,7	-2,5	44,7	27,9
Finansiella intäkter	6	0,4	0	0,4	0,6	6,7
Finansiella kostnader	7	-4,5	-7,2	2,7	-3,4	-7,2
Resultat efter skatteint & finansnetto		21,3	12,9	8,4	6,9	8,8
Extraordinära poster						
Årets resultat		21,3	12,9	8,4	6,9	8,8

Årets resultat för kommunen är ett överskott med 21,3 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet var 12,9 miljoner vilket innebär att resultatet är 8,4 miljoner bättre än budgeterat. Detta är det bästa resultatet i kommunens 20-åriga historia.

Nettokostnaderna ökade med 1,1 procent, den låga ökningstakten berodde på att intäkterna ökade med totalt 15,1 miljoner kronor, främst avsåg ökningen statsbidrag.

Skatteintäkterna inklusive utjämningsbidrag ökade med 4,9 %, vilket var lägre än vad som förväntades när budgeten antogs 2014.

I de finansiella kostnaderna ingår en avsättning till Bollebygds skolan motsvarande 2,0 miljoner kronor.

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	2015	2014	2013
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	8			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		275,9	284,9	282,2
Maskiner och inventarier		19,4	20,7	22,6
Pågående investeringar		40,3	11,9	3,4
Finansiella anläggningstillgångar	9			
Aktier, andelar och grundfondskapital		13,4	10,2	9,2
Summa anläggningstillgångar		348,9	327,8	317,4
Omsättningstillgångar				
Förråd		-	-	-
Exploateringsfastigheter		2,1	2,1	2,1
Pågående exploateringar		30,8	36,4	20,4
Kortfristiga fordringar	10	40,5	28,9	29,3
Kassa och bank	11	59,2	38,5	61,7
Summa omsättningstillgångar		132,7	106,0	113,4
SUMMA TILLGÅNGAR		481,6	433,8	430,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital vid årets början		174,6	167,7	158,9
Årets resultat		21,3	6,9	8,8
Summa eget kapital		195,9	174,6	167,7
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	12	25,0	23,2	18,4
Avsättningar Bollebygds skolan		4,0	2,0	2,0
Summa avsättningar		29,0	25,2	20,4
Skulder				
Långfristiga skulder	13	183,0	157,0	157,0
Kortfristiga skulder	14	73,7	77,0	85,7
Summa skulder		256,7	234,0	242,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		481,6	433,8	430,8
ANSVARSFÖRBINDELSER				
Pensionsförpliktelser		150,5	153,4	160,4
- varav löneskatt		36,5	37,2	38,9
Ställda panter	15	0,3	0,3	0,3
Borgensförbindelser	16	273,8	273,8	178,3
Förvaltade fonder	17	1,0	1,0	0,4

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	2015	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Periodens resultat		21,3	6,9	8,8
Justering för av - och nedskrivningar	8	16,7	16,6	15,4
Justering för gjorda avsättningar	12	3,8	4,8	-1,9
Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		41,8	28,4	22,3
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	10	-11,6	0,3	6,1
Ökning/minskning förråd och lager		5,6	-16,1	-4,6
Ökning/minskning kortfristiga skulder	14	-3,3	-8,8	12,2
Förändring av rörelsekapital		-9,3	-24,5	13,7
Kassaflöden från den löpande verksamheten		32,5	3,8	36,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i materiella tillgångar	8	-34,7	-26,1	-21
Försäljning av materiella tillgångar	8			
Investering i finansiella tillgångar	9	-4,1	-1,0	-2
Försäljning av finansiella tillgångar	9	1,0		1,8
Kassaflöden från investeringsverksamheten		-37,8	-27,1	-21,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Förändring långfristiga skulder	13	26,0	0,0	0,0
Ökning av långfristiga fordringar	9		0,0	0,0
Kassaflöden från finansieringsverksamheten		26,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde		20,7	-23,2	14,8
Likvida medel vid periodens början		38,5	61,7	46,9
Likvida medel vid periodens slut		59,2	38,5	61,7

Noter

Belopp i mnkr	2015	2014	2013
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Försäljningsmedel	6,2	6,2	6,1
Taxor och avgifter	31,5	30,4	28,2
Hysesintäkter	2,0	1,6	1,5
Bidrag	41,7	28,7	22,5
Försäljning av tjänster och verksamheter	7,9	7,1	6,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,1	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	
Övriga intäkter	0,0	2,8	0,4
Summa verksamhetens externa intäkter	89,3	76,8	65,2
Not 2 Verksamhetens kostnader			
Bidrag	-16,1	-19,3	-18,3
Entreprenad och köp av verksamhet	-111,2	-100,4	-110,4
Konsulttjänster	-5,5	-3,1	-2,7
Personalkostnader	-274,9	-263,9	-250,2
Lokalkostnader	-9,9	-9,2	-9,5
Övriga kostnader	-63,0	-65,1	-41,4
Summa verksamhetens kostnader	-480,6	-461,0	-432,5
Not 3 Jämförelsestörande post			
Återbetalning av AFA, Fora	2,6		5,2
Not 4 Skatteintäkter			
Preliminära skatteintäkter	385,9	366,8	360,8
Slutavräkning	-0,3	-0,9	-1,9
Summa skatteintäkter	385,7	365,9	358,9
Avräkningsbelopp per invånare (kr)			
Slutavräkning 2014/2013/2012	-77	-109	24
Preliminär slutavräkning 2015/2014/2013	43	7	-244
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning			
Inkomstutjämningsbidrag	45,4	47,1	42,6
Regleringsbidrag	-0,3	2,0	3,9
Generella bidrag från staten	0,8	0,0	
Kostnadsutjämningsavgift	-5,2	-5,0	-22,1
Kommunal fastighetsavgift	15,5	14,7	14,7
Utjämning LSS	-11,9	-14,0	-11,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	44,3	44,7	27,9
Not 6 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	0,0	0,3	0,4
Övriga finansiella intäkter	0,3	0,3	6,2
Summa finansiella intäkter	0,3	0,6	6,7
Not 7 Finansiella kostnader			
Räntekostnader på långfristiga lån	-2,1	-3,1	-3,4
Räntekostnader pensionsskuld	-0,3	-0,2	-0,2
Övriga finansiella kostnader	-2,1	-0,1	-3,6
Summa finansiella kostnader	-4,5	-3,4	-7,2
Not 8 Materiella anläggningstillgångar			
Mark			
Ack Anskaffningsvärden	9,2	9,2	9,2
Nyanskaffningar			
Försäljningar			
Utgående bokfört värde	9,2	9,2	9,2

Noter, forts.

	2015	2014	2013
Fastigheter			
Ack anskaffningsvärden	422,7	408,0	378,7
Nyanskaffningar	3,3	14,7	29,3
Försäljningar			
Ack avskrivningar	-147,1	-135,0	-123,5
Årets avskrivningar	-12,3	-12,0	-11,5
Utgående bokfört värde	266,6	275,6	272,9
Maskiner och inventarier			
Ack anskaffningsvärden	97,8	95,1	86,3
Nyanskaffningar	3,0	2,73	8,79
Försäljningar			
Ack avskrivningar	-77,1	-72,5	-68,6
Årets avskrivningar	-4,4	-4,6	-3,9
Utgående bokfört värde	19,36	20,7	22,6
Pågående investeringsprojekt	40,3	11,9	3,4
Summa materiella anläggningstillgångar	335,5	317,5	308,2
Not 9 Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar			
Kommuninvest	4,5	0,4	0,4
Sjuhärads kommunalförbund	0,3	0,3	0,3
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0	0,0
Summa aktier och andelar	4,8	0,6	0,6
Grundfondskapital			
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0	1,0
Långfristiga placeringar			
Aktieindexobligationer mm	6,0	7,0	6,0
Långfristiga fordringar			
Kommuninvest Förlagslån	1,6	1,6	1,6
Summa finansiella anläggningstillgångar	13,4	10,2	9,2
Not 10 Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	6,3	7,8	3,6
Diverse kortfristiga fordringar	10,0	7,0	8,8
- varav fordran mervärdesskatt	8,1	2,6	1,2
Förutbetalda kostnader	4,4	4,1	4,6
Upplupna intäkter	19,8	10,1	12,2
Kortfristiga placeringar			
Summa kortfristiga fordringar	40,5	28,9	29,3
Not 11 Kassa och bank			
Plusgiro	0,0		0,0
Bank	59,1	38,5	61,6
Summa Kassa och bank	59,2	38,5	61,7
Not 12 Avsättningar pensioner			
Ingående avsättning inkl förtroendevalda	19,0	14,3	12,8
Pensionsutbetalningar	-0,6	-0,5	-0,6
Intjänad pension	2,2	0,5	0,2
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,2	0,2	0,3
Sänkning av diskonteringsräntan			1,3
Förändring av löneskatt	0,4	0,7	0,3
Pensioner förtroendevalda		3,8	
Övrigt		0,0	-0,1
Utgående avsättning pensioner	21,2	19,0	14,3

Noter, forts.

	2015	2014	2013
<i>Avsättning t o m 1997-12-31</i>			
Ingående avsättning	3,9	4,1	4,3
Pensionsutbetalningar	-0,3	-0,3	-0,3
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,1	0,1	0,1
Förändring av löneskatt	-0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	3,7	3,9	4,1
<i>Garanti- och visstidspension</i>			
Ingående avsättning	0,3	0,0	0,2
Pensionsutbetalningar	-0,2	-0,2	
Intjänad pension			
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,0	0,0	0,0
Sänkning av diskonteringsräntan			
Förändring av löneskatt	0,0	0,1	
Övrigt	0,0	0,5	-0,2
Utgående avsättning	0,1	0,3	0,0
Summa avsättning pensioner	25,0	23,2	18,4
Not 13 Långfristiga skulder			
Handelsbanken		38,0	38,0
Kommuninvest	183,0	119,0	119,0
Övriga långfristiga skulder			
Summa Långfristiga skulder	183,0	157,0	157,0
Not 14 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	17,7	21,1	24,4
Personalens skatter och avgifter	9,2	8,1	7,6
Övriga kortfristiga skulder	0,8	0,2	13,8
Förutbetalda intäkter	7,1	5,0	6,2
Upplupna kostnader	38,9	42,6	33,7
- varav löner	3,3	4,8	3,5
- varav semesterlöneskuld	14,5	14,1	13,5
Summa kortfristiga skulder	73,7	77,0	85,7
Not 15 Ställda panter			
Flässjum Övregården 4:98	0,3	0,3	0,3
Not 16 Borgensförbindelser¹			
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder	262,0	262,0	167,0
Förlustansvar för egna hem	0,1	0,1	0,2
Gadden	3,5	3,5	2,9
IF Olsfors	4,5	4,5	4,5
Hulta Golfklubb	3,7	3,7	3,7
Summa borgensförbindelser	273,8	273,8	178,3
Not 17 Förvaltade fonder			
Gustaf Werners fond	0,2	0,2	0,2
Arvid Nedsjöns fond	0,1	0,1	0,1
Sociala samfonden II och III	0,0	0,0	0,0
Verner Olofssons stiftelse	0,6	0,6	0,6
Kommunalhusfonden	0,0	0,0	0,0
Summa förvaltade fonder	1,0	1,0	1,0

¹ För kommentar kring kommunens borgensansvar för Kommuninvest AB, se avsnittet om redovisningsmodell och principer, sidan 14.

Redovisningsmodell och principer

Redovisningen har upprättats utifrån kommunallagen, lagen om kommunal redovisning (KRL) samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Om avsteg från detta är gjorda så anges det nedan. En viktig del i god redovisningssed handlar om att intäkter och kostnader ska matchas och bokföras i den period de hör hemma. Främst gäller det timlöner som utbetalas i efterskott, hyror som betalas i förskott, köpta platser som betalas i efterskott och statsbidrag som utbetalas i efterskott. Så långt möjligt är dessa periodiserade till rätt år. Det finns möjlighet att i ekonomisystemet kontera en faktura på kommande år, men om manuell hantering görs för periodiseringen så tillämpas en nedre gräns på 20 000 kr av praktiska skäl.

Redovisning av intäkter

Skatteintäkterna har periodiserats genom att kommunen i bokslutet per december 2015 har bokfört den korrigerade slutavräkningen för 2014 och en preliminär slutavräkning för 2015. Som grund har SKL:s prognos använts. Anslutningsavgifter avseende VA-verksamheten redovisas som verksamhetens intäkter och periodiseras på 50 år.

Kommunen fick en intäkt på 1,4 miljoner i slutet av 2015, för att täcka mottagningen av flyktingar. Det var ett tillfälligt statsbidrag och är bokfört i enlighet med RKR's rekommendationer: 1/13-del intäktsfördes på 2015 och resten på 2016. Kommunen fick en utbetalning från AFA-försäkring på 2,6 miljoner under året som gäller återbetalning av inbetalda premier. Detta är bokfört som en jämförelsestörande post i enlighet med SKL's rekommendation.

Redovisning av kostnader

Årets förändring av semesterlöneskuld, intjänad ferielön och övertid kostnadsbokförs över resultaträkningen. Den totala skulden redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen. Upplupna löner avseende timlöner som intjänas i december 2015 men utbetalas i januari 2016 belastar resultatet för 2015. Lånekostnader belastar resultatet det år då de uppkommer och har alltså inte inräknats i respektive tillgångs anskaffningsvärde enligt huvudmetoden. Resultatet har försämrats med 2 miljoner kronor till följd av en avsättning till Bollebygdskolan. Avsättningen var budgeterad och beslutad av kommunfullmäktige, men är ett avsteg från KRL och god redovisningssed eftersom denna kostnad inte hör till 2015. En liknande avsättning gjordes även 2013.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet (anskaffningskostnad minus eventuella investeringsbidrag) efter avdrag för planenliga avskrivningar. Investeringar som aktiveras har som princip haft ett anskaffningsvärde på över ett halvt basbelopp (exkl. mervärdesskatt) och en livslängd på minst tre år.

Kommunen tillämpar komponentredovisning fr.o.m. 2015. Avskrivningstider är framtagna utifrån rekommendationer från SKL och branschen. Dessutom har diskussioner förts med andra kommuner för att skapa likvärdighet. Byggnader har delats in i fem komponenter med avskrivningstider på mellan 15-80 år. Gator har mellan 2-5 komponenter beroende på karaktär. Investeringar inom VA har redan haft karaktären av komponentredovisning eftersom de ingående delarna ofta är lätt identifierbara, men fem komponenter finns inom detta område. Några justeringar har inte skett på gamla investeringar. Bedömningen är att resultatpåverkan på 2015 är marginell till följd av införandet av komponentredovisning.

Immateriella anläggningstillgångar

Ingen specifikation görs för immateriella anläggningstillgångar utan dessa ingår i övriga, vilket är ett avsteg från RKR 11.4.

Exploateringsfastigheter

Investeringar i exploateringsområden redovisas som en omsättningstillgång. Vid försäljning resultatredovisas varje exploatering tillsammans med matchande kostnader. Utgifter för gator och andra tillgångar som ska kvarstå i kommunens ägo aktiveras.

Leasingavtal

Tillgångar som leasas genom finansiella leasingavtal är klassificerade som operationell leasing, eftersom leasingavtalens avtalstid omfattar högst 3 år. Redovisning sker inte fullständigt enligt RKR 13:2.

Pensioner

Som KRL anger så redovisas kommunens pensionsåtaganden enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pension som intjänats före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Intjänade pensioner från och med 1998 redovisas som en skuld i balansräkningen. Årets avsättning för pensioner kostnadsbokförs över resultaträkningen. Avsättningens storlek baseras på KPA:s beräkning i december 2015 och samtliga beräkningar är gjorda enligt RIPS07. Särskild löneskatt på pensioner är upptagen som en avsättning respektive ansvarsförbindelse. Föreskrifter för förvaltning av medel avsatta för pensioner saknas (kommunallagen 8:3a).

Solidarisk borgen (kommentar till not 16)

Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB: s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 335 266 287 789 kronor och totala tillgångar till 324 392 727 836 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 561 758 874 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 542 327 595 kronor.

Sammanställd redovisning

Enligt lagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning. Den finns i slutet av årsredovisningen. Redovisningen är uppställd med kommunens och koncernens redovisning sida vid sida, som anges i RKR 8:2. Däremot saknas noter för koncernen, vilket är ett avsteg från rekommendationerna. För uppgifter hänvisas dels till kommunens noter och dels till stiftelsens noter i dess egen årsredovisning. Ytterligare ett avsteg är att justeringar inte har gjorts i den sammanställda redovisningen för andra redovisningsprinciper i stiftelsen. Mellanhavanden mellan kommunen och stiftelsen har eliminerats.

Driftsredovisning

Nämnd/styrelse, belopp i tkr	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Avvikelse netto
Kommunfullmäktige		-1 468	-1 468	-1 356	-112
Revisionen		-775	-775	-790	15
Jävsnämnd		-23	-23	-70	47
Valnämnd		-20	-20	-46	26
Överförmyndare	59	-706	-647	-674	27
Kommunstyrelsen	3 379	-54 594	-51 156	-54 152	2 994
Bildnings- och omsorgsnämnden	67 609	-400 504	-332 895	-331 737	-1 158
Samhällsbyggnadsnämnden	53 843	-77 362	-23 519	-28 319	4 800
Totalt nämndernas verksamhet	124 890	-535 452	-410 503	-417 144	6 639

Driftsredovisningen redovisar ett överskott mot budget med 6 639 tkr. Resultatbudgetens totala utfall inklusive finansförvaltning avviker positivt mot budget med 9 975 tkr.

I samband med bokslutet för kommunen görs en justering av budgetramen för bildnings- och omsorgsnämnden. Budgetramen minskades med anledning av färre prestationer (281 tkr). Denna justering finns med i budgetramarna i tabellen ovan.

Investeringsredovisning

Nämnd/styrelse, belopp i tkr	Nettokostnad	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelse	-2 258	-2 600	342
Bildnings- och omsorgsnämnden	-776	-1 300	524
Samhällsbyggnadsnämnden	-26 131	-68 810	42 679
Totalt	-29 165	-72 710	43 545

Total budget för investeringar under året var 72,7 miljoner kr. Denna budget reviderades flera gånger genom beslut i kommunfullmäktige under året för att stämma med aktuell takt i projekten. Trots detta så användes mindre än hälften av det investeringsbelopp som var beslutat.

Illustration för ny skolbyggnad vid Bollebygds skolan. Byggstart var juni 2015.

Investeringsprojekt

	Nettokostnad
Kommunala gång- och cykelvägar	-477
Gång- och cykelväg Olsfors/Brandshed	-2 625
Gång- och cykelväg Kungsbackavägen	-461
Bollebygdskolan F-6	-25 332
Ombyggnad Örelundskolan	-558
Krafthuset bergvärme	-365
Råssa bergvärme/ventilation	-746
Årligt anslag reinvesteringar	-252
Summa skattefinansierade investeringar	-30 816
Vattentäkt/vattenverk Töllsjö	-34
Övervakningssystem VA-verk	-337
Reinvesteringar VA-nät	-554
Summa avgiftsfinansierade investeringar	-924
Tyftet Erikstorp 5:12	2 438
Bergadalen Erikstorp 1:183	3 391
Hedeberg	544
Getabrohult	-214
Prästgården 1:2	-1
Järnvägsutredning	-424
Övrigt	-125
Summa exploateringar	5 609
Summa samhällsbyggnadsnämnden	-26 131
Årligt anslag reinvesteringar	-776
Summa bildnings- och omsorgsnämnden	-776
IT	-1 991
Årligt anslag reinvesteringar	-267
Summa kommunstyrelsen	-2 258
Summa nämnder	-29 165

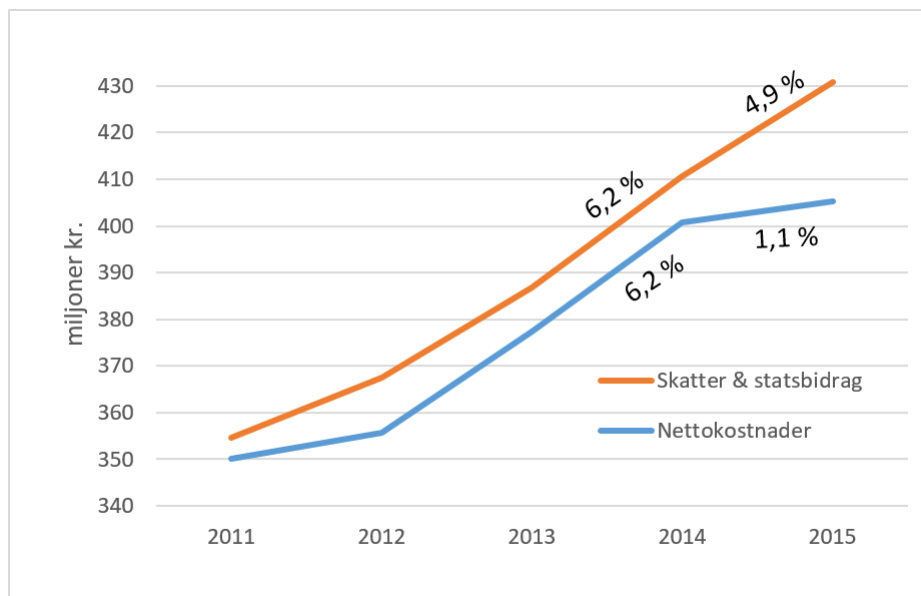

Bild till vänster: Detaljplan för fastigheten Malmgården, Flässjum 1:7.

Finansiell analys

Nettokostnadsutveckling

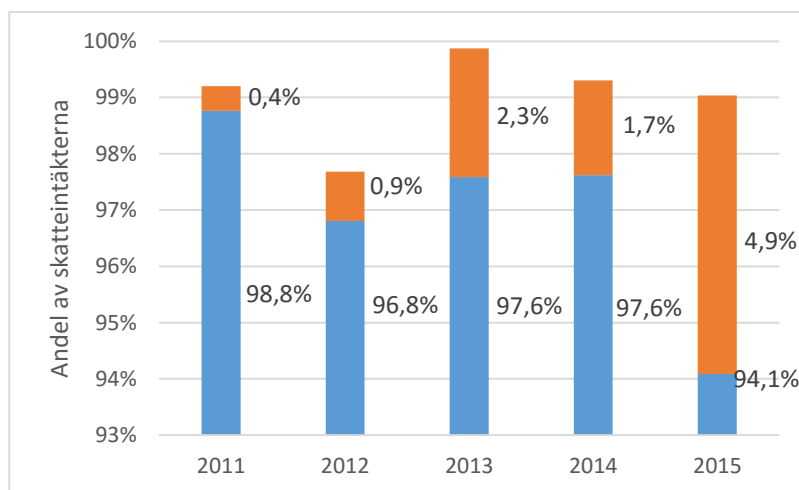
För att åstadkomma en uthållig ekonomi behöver kostnader och intäkter utvecklas i samma takt. Ett sätt att mäta detta är att jämföra förändringen av nettokostnaderna med utvecklingen av skatteintäkter ihop med generella statsbidrag och utjämning. Under 2015 steg nettokostnaderna med 1,1 procent jämfört med året före. Intäkterna, i form av skatter, generella statsbidrag och utjämning, som ska täcka denna kostnadsökning, ökade ännu mer, med 4,9 %. Dvs. intäkterna steg mycket mer än kostnaderna, vilket förklarar det relativt höga resultatet. För 2014 och 2013 följde intäkter och kostnader varandra mer lika.

Diagrammet visar ökningen av skatteintäkter ihop med generella statsbidrag och utjämning, och ökningen av kommunens nettokostnader. År 2014 ökade de lika mycket, med 6,2 %. 2015 ökade dessa intäkter med 4,9 % medan nettokostnaderna ökade med 1,1 %.

Driftskostnadsandel

Driftskostnadsandel är ett nyckeltal som beskriver hur stor del av skatter och statsbidrag som verksamhetens nettokostnader tar i anspråk. En nivå under 100 procent betyder att det finns ett ekonomiskt utrymme som kan användas till amorteringar, finansiering av investeringar eller sparande. En genomsnittskommun bör inte överstiga 98 procent, enligt ett vedertaget begrepp. Kommuner som

måste göra stora investeringar bör ligga ännu lägre för att bibehålla sin soliditet och slippa låna till investeringarna. Driftskostnadsandelen 2015 uppgick till 94,1 procent, dvs. betydligt lägre än det finansiella målet. Diagrammet visar även resultatets andel av skatteintäkterna. Varför summan inte blir 100 procent beror på finansnettot som utgör resten. Observera att skalan är bruten på högeraxeln.

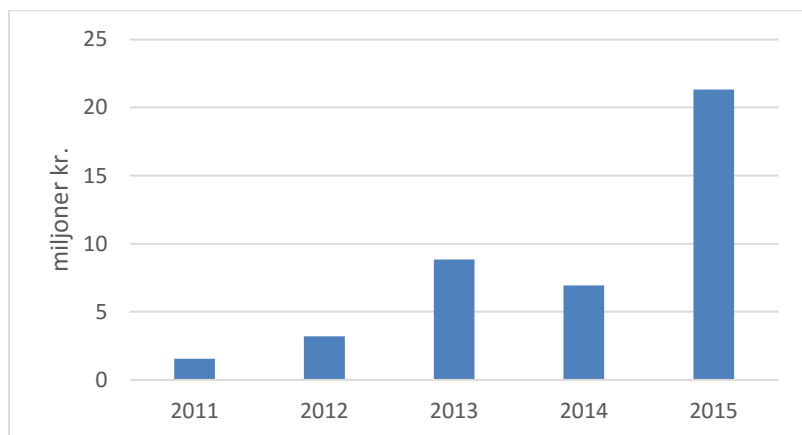
Självfinansieringsgrad

Den så kallade självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna inklusive exploateringar som finansierats av egna medel. Egna medel brukar i dessa sammanhang benämnas ”investeringsutrymme” och består av summan av resultatet och avskrivningarna. Om investeringarna ryms inom investeringsutrymmet uppgår självfinansieringsgraden till minst 100 procent. Självfinansierade investeringar är att eftersträva då kommunen i sådant fall inte behöver finansiera dessa med lån eller tära på likviditeten. För 2015 kunde alla investeringar finansieras med egna medel. För 2014 och 2013 krävdes lån och/eller egna medel.

	2011	2012	2013	2014	2015
Självfinansieringsgrad	16 %	36 %	95 %	56,0%	131 %

Årets resultat

Bollebygds kommuns resultat uppgick 2015 till 21,3 miljoner kronor. Detta ska jämföras med ett budgeterat resultat på 12,9 miljoner kronor. Resultatet motsvarar 4,9 procent av kommunens intäkter i form av skatter och statsbidrag. Kommunens finansiella mål i budget 2015 angav att resultatet över tid ska motsvara 2,0 %, från och med 2016 är målet höjt till 4 procent. Bakgrunden till det positiva resultatet är ett överskott i nämnderna motsvarande 6,6 miljoner kronor samt ej nyttjad ofördelad budget på 4,2 miljoner kronor. Skatteintäkterna blev lägre än förväntat men vägdes upp av lägre räntenetto. Se även diagrammet på sidan 17 för att se resultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag.

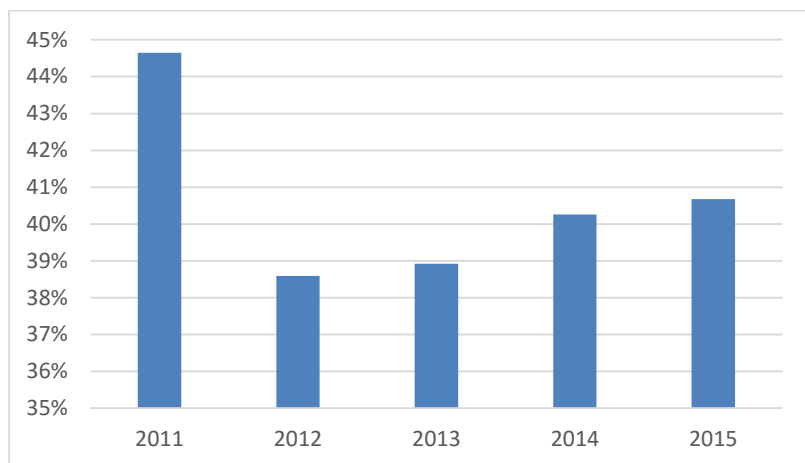

Eget kapital

Årets resultat, 21,3 miljoner kronor, förs till det egna kapitalet som därmed ökar med drygt 12 procent och är tillräckligt för att inflationsskydda det egna kapitalet.

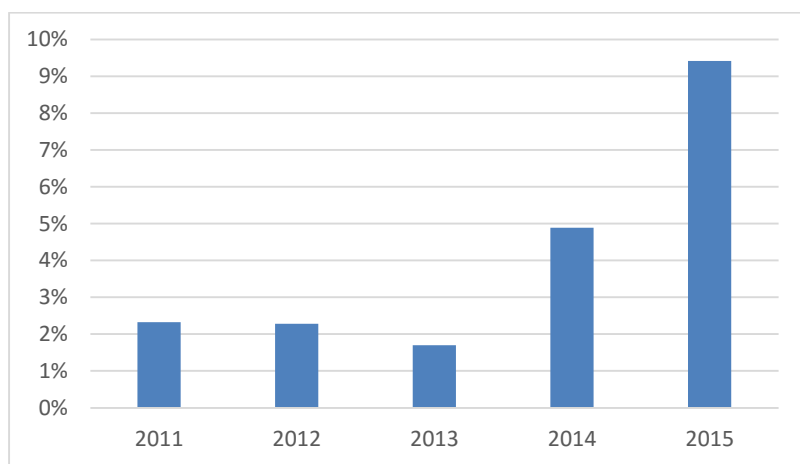
Soliditet

Soliditeten är det egna kapitalet dividerat med totalt kapital. Det är viktigt att soliditeten inte minskar långsiktigt, det innebär i sådana fall att kommunen inte har klarat av att finansiera investeringarna med egna medel och istället ökat låneskulden. Soliditeten förstärks 2015 med 0,4 procentenheter till 40,7 procent. Utvecklingen beror på en ökning av de totala tillgångarna (48,0 miljoner kronor) samtidigt som det egna kapitalet byggs på med årets resultat. Enligt kommunens finansiella mål ska soliditeten långsiktigt förbättras.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelse

Detta mått tas fram genom att det egna kapitalet minskas med värdet på den så kallade ansvarsförbindelsen, den pensionsskuld som finns utanför balansräkningen. På så sätt minskas det egna kapitalet och som en följd av detta minskas soliditeten avsevärt. För 2015 är den 9,4 procent. Detta är en förbättring med 4,5 procentenheter jämfört med föregående år. Orsaken till den positiva utvecklingen är de orsaker som beskrivs ovan samt att kommunens pensionsåtagande avseende tiden före 1/1 1998 (ansvarsförbindelsen) minskat med 2,9 miljoner kronor då pensioner har betalats ut. Utvecklingen följer kommunens finansiella mål som anger att soliditeten långsiktigt ska förbättras.

Balanskravet

Vid avstämning gentemot balanskravet avseende 2015 års resultat ska bl.a. eventuella realisationsvinster avräknas. Inga sådana finns för 2015 varför årets resultat också är årets balanskravsresultat, som alltså uppfylls. Inga underskott finns att återställa från tidigare år. Bollebygds kommun har inte fattat beslut om att införa någon resultatutjämningsreserv.

Balanskravsutredning 2015, mnkr	
Årets resultat	21,3
Samtliga realisationsvinster	0,0
Vissa reavinster enl undantagsmöjlighet	0,0
Vissa reaförluster enl undantagsmöjlighet	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av orealiserade förlust värdepapper	0,0
Årets resultat efter balanskravsutredning	21,3
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	21,3

Borgensåtaganden

	2013	2014	2015
Borgensåtagande mnkr	178,3	273,8	273,8
Borgensåtagande per invånare, tkr	20,8	31,6	31,1

Kommunens borgensåtagande avser till största delen Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo). (262,0 miljoner kronor). Vidare finns borgensåtaganden för bostadskrediter (0,1 miljoner kronor), föräldrakooperativet Gadden (3,5 miljoner kronor) samt föreningar (8,2 miljoner kronor). Åtagandet gentemot stiftelsen ökade relativt stort mellan 2013 och 2014. Men trots detta så placerar sig kommunen relativt nära genomsnittet i landet för 2014: 29,3 tkr/invånare.

Pensionsåtagande

I den kommunala redovisningslagen (KRL 5 kap 4§) anges att pensionsåtaganden före 1998 ska redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Pensionsförmåner intjänade efter 1997 ska redovisas som kostnader i resultaträkningen och skuldföras i balansräkningen. Utbetalning av pension intjänad såväl före som efter 1998 ska redovisas som en kostnad.

Nettot mellan det totala pensionsåtagandet och de medel som kommunen placerat för framtida pensionsutbetalningar benämns återlånade medel.

Kommunen har under 2015 tillfälligt minskat mängden placerade medel med 1,0 miljoner kronor till 6,0 miljoner kronor på grund av att en placering förföll i slutet av året och inte återplacerades före årsskiftet. Återplaceringar beräknas fortsätta att ske stegvis under kommande år. Ambitionen är fortsatt att placeringarna storleksmässigt ska matcha pensionsavsättningen från och med 1998. Den totala pensionsförpliktelsen har minskat med 1,1 miljoner kronor till 175,5 miljoner kronor. Hanteringen medförde att summan återlånade medel minskade något mellan 2014 och 2015.

	2013	2014	2015
Ansvarsförbindelse	160,4	153,4	150,5
Avsättning	18,4	23,2	25,0
Total pensionsskuld inkl löneskatt	178,8	176,6	175,5

Återlånade medel

mnkr	2013	2014	2015
I balansräkning			
Borås Stad	4,1	3,9	3,1
Pensioner fr.o.m. 1998	14,3	19,3	20,1
Avsatt till pensioner	18,4	23,2	23,2
Utanför balansräkning			
Ansvarsförbindelse	160,4	153,4	150,5
Totalt pensionsförpliktelse	178,8	176,6	173,7
Placerade medel	6,0	7,0	6,0
Återlånade medel	172,8	169,6	167,7

Marknadsvärdet på de placeringar som anges ovan uppgick 2015-12-31 till 6,1 miljoner kronor. Placeringar utgörs del av aktieindexobligationer, valutaobligationer och indexobligationer räntor. Dessa produkter är kapitalskyddade vilket innebär att kommunen vid förfallodag erhåller minst placerat belopp. Dels finns placeringar i aktiefonder motsvarande 4,1 miljoner kronor. Inga placeringar har gett avkastning under året.

Finansiella mål och måluppfyllelse

I budget 2015 fastställde Kommunfullmäktige två finansiella mål. Det första är ett resultatmål som anger att det ekonomiska resultatet över tid ska motsvara 2,0 % av intäkterna från skatteintäkter och generella statsbidrag. Årets resultat (21,3) motsvarar 4,9 % av intäkterna i form av skatter och generella statsbidrag och därmed uppfylls resultatmålet för 2015. För perioden 2011-2015 motsvarar resultatet 2,0 % och för 2013-2015, 3,0 %.

Kommunens andra finansiella mål är ett mål för kommunens soliditet. Målet anger att kommunens soliditet långsiktigt ska förbättras. I bokslut 2015 uppgår soliditeten till 40,7 % vilket är en förbättring med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditeten både inklusive och exklusive pensionskulden har ökat sedan 2012 års bokslut, även detta mål får därför anses uppfyllt.

Verksamhet som bedrivs i form av kommunalförbund

Verksamhet avseende räddningstjänst bedrivs i kommunalförbundet Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF). Bollebygds kommun är medlem i förbundet och betalar årligen ett bidrag vilket 2015 uppgick till 7,5 miljoner kronor.

Kommunen är medlem i Sjuhärads samordningsförbund. Årligen betalas avgift till förbundet vilken 2015 uppgick till 0,2 miljoner kronor.

IT-verksamhet till stöd för kommunens verksamheter övergick under året från ett samarbete med Härryda kommun till egen drift.

VA-verksamheten

Avgiftsfinansierad verksamhet

I januari 2007 trädde den nya lagen om vattentjänster (2006:412) i kraft. Lagen skärper kraven på huvudmannens ekonomiska redovisning genom att uttryckligen hänvisa till god redovisningssed samt krav på redovisning av särskilda resultat- och balansräkningar för VA-verksamheten. Ur redovisningen ska det även genom tilläggsupplysningar framgå hur gemensamma kostnader med andra verksamheter är fördelade. Lagen ger ett uttalat krav på särredovisning. Motivet till ny lagstiftning är att tillgodose behovet av den information som krävs för att kontrollera om de avgifter som tas ut, är korrekta.

Totalt uppvisar VA-verksamheten i kommunen ett överskott på 701 tkr. Resultatet förklaras av dels högre brukarintäkter än budget med 900 tkr samt lägre kostnader än budget med 212 tkr. Verksamheten uppnådde 2015 en självfinansieringsgrad på 90 procent.

Efter föregående års positiva resultat kvarstår - 82 tkr, från tidigare år. I och med årets positiva resultat på 701 tkr har vi återställt de negativa åren och har ett positivt ackumulerat resultat på 619 tkr att ta med oss till nästkommande år.

VA, Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter	18	12,2	12,3	10,5
Verksamhetens externa kostnader	19	-9,4	-10,4	-9,3
Verksamhetens kostnader	20	-0,4	-0,4	-0,4
Avskrivningar		-2,3	-2,3	-1,8
Verksamhetens nettokostnader		0,1	-0,8	-1,0
Finansiella kostnader	21	-1,4	-1,4	-1,3
Resultat efter skatteint & finansnetto		-1,3	-2,1	-2,3
Extraordinära poster				
Resultat efter extraordinära poster		-1,3	-2,1	-2,3
Skattefinansiering enligt budget	22	2	2,2	2,3
Årets resultat		0,7	0,1	0,0

VA, Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	2015	2014	2013
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	23			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		67,9	69,1	66,7
Maskiner och inventarier		4,6	4,8	4,7
Pågående investeringar		1,8	1,2	0,6
Summa anläggningstillgångar		74,3	75,1	72,0
Omsättningstillgångar	24			
Upplupna intäkter				0,1
Kundfordringar		0,9	1,1	0,6
Summa omsättningstillgångar		0,9	1,1	0,7
SUMMA TILLGÅNGAR		75,2	76,2	72,7
Eget kapital				
Eget kapital		-	-	-
Årets resultat		-	-	-
Summa eget kapital		0,0	0,0	0,0
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	25	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0	0,0
Skulder				
Långfristiga skulder	26	71,7	71,6	66,3
Kortfristiga skulder	27	3,5	4,6	6,4
Summa skulder		75,2	76,2	72,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		75,2	76,2	72,7

VA, Noter

Belopp i mnkr	2015	2014	2013
Not 18 Verksamhetens intäkter			
Anslutningsavgifter	1,0	1,1	1,3
Brukningavgifter	11,2	11,3	9,2
Förändring av kortfr skuld till abonnentkollektivet			
Summa verksamhetens intäkter	12,2	12,3	10,5
Not 19 Verksamhetens externa kostnader			
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-0,6	-0,6	-0,3
Entreprenad och köp av verksamhet	-1,6	-1,4	-1,9
Konsulttjänster	-0,2	-0,1	-0,1
Personalkostnader	-4,2	-4,5	-3,8
Bränsle, energi och vatten	-1,3	-1,3	-1,3
Övriga kostnader	-1,5	-2,5	-1,9
Summa verksamhetens externa kostnader	-9,4	-10,4	-9,3
Not 20 Verksamhetens interna kostnader			
Lokalhyror	-0,3	-0,3	-0,4
Övriga kostnader	-0,1	-0,1	-0,1
Summa verksamhetens interna kostnader	-0,4	-0,4	-0,4
Not 21 Finansiella kostnader			
Ränta på långfristiga lån	-1,4	-1,4	-1,3
Not 22 Skattefinansiering enligt budget			
Budget	2,0	2,2	2,1
Från och med år 2009 har budgetmedel inkluderats avseende OH-kostnader och kapitalkostnader			
Not 23 Materiella anläggningstillgångar			
Fastigheter			
Ack anskaffningsvärden	84,1	79,9	65,5
Nyanskaffningar	0,6	4,2	14,4
Försäljningar			-
Ack avskrivningar	-15,0	-13,2	-11,5
Årets nedskrivningar			-
Årets avskrivningar	-1,8	-1,8	-1,6
Utgående bokfört värde	67,9	69,1	66,7
Maskiner och inventarier			
Ack anskaffningsvärden	6,3	5,7	4,2
Nyanskaffningar	0,3	0,6	1,6
Försäljningar			-
Ack avskrivningar	-1,5	-1,0	0,0
Årets nedskrivningar			-
Årets avskrivningar	-0,5	-0,5	-0,2
Utgående bokfört värde	4,6	4,8	5,5
Pågående investeringsprojekt	1,8	1,2	0,6
Summa materiella anläggningstillgångar	74,3	75,1	72,9
Not 24 Omsättningstillgångar			
VA-verksamheten har inte något separat bankkonto, vilket gör det svårt att urskilja VA-verksamhetens tillgångar avseende kassa och bank.			

VA, noter, forts.

Belopp i mkr	2015	2014	2013
Not 25 Avsättningar pensioner			
Pensioner	0	0	0
Löneskatt	0	0	0
	0,0	0,0	0,0
Det har under år 2012 gjorts en uppbokning av årets förändring av pensionsskulden. VA-verksamhetens personal utgör 0,7% av kommunens totala personalstyrka.			
Not 26 Långfristiga skulder			
Lån av kommun	71,7	71,6	66,3
Summa långfristiga skulder	71,7	71,6	66,3
Not 27 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	1,0	1,62	3,4
Upplupna kostnader	0,2	0,3	0,1
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	2,3	2,7	2,9
Förutbetalda intäkter från VA-kollektiv	0	0	0
Summa kortfristiga skulder	3,5	4,6	6,4

Fördelning av OH kostnader till VA-verksamheten har skett enligt nedan.			
Kostnad	Nyckel	Motiv	%
Kommunchef	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	2%
Telefon/reception	% på lönesumman och per abonnemang	Schablon på nyttjandegrad och orsakslogik	2%
Datakostnader	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	2%
Ekonomichef	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	2%
Förvaltningsekonom	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	10%
Ekonomiassistent	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	2%
Personalchef	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	2%
Personalhandläggare	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	10%
Löneassistent	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	5%
Hälsocoatch	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	2%
Arkivarie	% på lönesumman	Schablon på nyttjandegrad	2%

Avfallshantering

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse
	2015	2015	2015
Intäkter	9,2	8,7	0,5
Kostnader	-8,6	-8,8	0,2
Nettokostnader	0,6	-0,1	0,7

Avfallshanteringens redovisar ett positivt resultat på 724 tkr, detta efter att de senaste tre årens ackumulerade resultat medförde en överföring av intäkter motsvarande 343 tkr till 2016. Förklaringen till överskottet är nya entreprenadavtal för hushållsavfall och avfall från Råssa. Intäkterna översteg budget med 517 tkr och kostnader var lägre än budget med 207 tkr.

Kommunens ekonomi under 10 år

Resultaträkning										
Belopp i mnkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Verksamhetens intäkter	91,9	76,8	70,4	67,5	57,2	59,6	57,0	54,0	47,6	51,2
Verksamhetens kostnader	-480,6	-461,0	-432,5	-410,0	-395,6	-380,6	-366,7	-359,1	-338,2	-322,8
Avskrivningar	-16,7	-16,6	-15,4	-13,1	-11,8	-12,4	-13,1	-11,8	-10,1	-10,3
Verksamhetens nettokostnader	-405,3	-400,8	-377,4	-355,7	-350,1	-333,5	-322,8	-316,9	-300,6	-281,9
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	430,8	410,6	386,8	367,4	354,5	340,4	325,5	324,2	314,7	296,2
Finansnetto	-4,2	-2,9	-0,5	-8,5	-2,8	-1,0	-0,7	-1,2	-0,5	-0,6
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	21,3	6,9	8,8	3,2	1,5	6,0	2,0	6,1	13,6	13,7
Extraordinära poster										
Årets resultat	21,3	6,9	8,8	3,2	1,5	6,0	2,0	6,1	13,6	13,7

Nyckeltal										
Belopp i mnkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Nettokostnadsandel (inkl finansnetto)	95,1%	98,3%	97,7%	99,1%	99,6%	98,2%	99,4%	98,1%	95,7%	95,4%
Resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	4,9%	1,7%	2,3%	0,9%	0,4%	1,8%	0,6%	1,9%	4,3%	4,6%
Självfinansieringsgrad (inkl exploateringar)	131%	56%	95%	36%	16%	87%	126%	48%	82%	146%
Soliditet, exkl. pensionsförpliktelser	40,7%	40,3%	38,9%	38,6%	44,6%	56,0%	53,2%	60,1%	58,7%	59,7%
Soliditet, inkl. pensionsförpliktelser	9,4%	4,9%	1,7%	2,3%	2,3%	6,2%	3,1%	4,8%	3,5%	9,6%

Personalredovisning

Kommunens arbetsgivarepolitik ska utformas så att de politiska målen uppnås. Ytterst ansvarig för såväl verksamhet som organisation och personal är de förtroendevalda.

För att kunna bedriva en bra verksamhet krävs att kommunen uppfattas som en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare som kan rekrytera, utveckla, behålla och belöna kompetenta medarbetare. Det arbetsgivarpolitiska program som antogs av kommunfullmäktige 2006 ligger till grund för strategiskt övergripande personalfrågor inom områdena ledarskap, medarbetarskap, kompetensförsörjning, mångfald och jämställdhet, lön, arbetsmiljö och hälsa.

Personalstatistik

	Jan-dec 2015			Jan-dec 2014		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	435	78	513	422	70	492
Antal visstidsanställda	42	18	60	50	10	60
Antal timavlönade (timmar)	80 099	31 049	111 148	78 814	26 804	105 618
Antal timavlönade PAN (timmar)	8 744	6 064	14 808	9 745	3 914	13 658
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	9 652	1 672	11 324	8 907	1 455	10 362
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	80,0	91,0	81,7	78,9	87,1	80,1
Sjukfrånvaro (%)	7,9	4,1	7,2	7,0	3,1	6,4
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	35,4	20,5	33,8	33,8	28,6	33,4
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	4,5	5,6	4,7	6,3	3,1	5,6
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	8,7	2,0	7,5	6,0	2,3	5,4
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	8,5	5,7	8,1	8,5	4,1	7,9

Jämförelse med 2014:

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 21 personer, 13 kvinnor och 8 män.

Antalet timmar för timavlönade har ökat med 5 530 timmar.

Antalet timmar för övertid, fyllnadstid och mertid har ökat med 962 timmar.

Andelen tillsvidareanställda med heltid har ökat med 1,6 procentenheter, från 80,1 procent till 81,7 procent.

Sjukfrånvaron har ökat med 0,8 procentenheter, från 6,4 procent till 7,2 procent. Största ökningen återfinns i åldersgruppen 30-49 år där ökningen är 2,1 procentenheter

Ålder

För kommunen totalt var medelåldern 45,2 år under 2015. Medelåldern för kommunens anställda har förändrats marginellt under åren. Medelåldern per förvaltning visar att bildnings- och omsorgsförvaltningen har lägst medelålder med 44,8 år, kommunstyrelseförvaltningen med 47,2 år och samhällsbyggnadsförvaltningen högst med 49,1 år. Av samtliga anställda är 40,1 procent 50 år eller äldre och 12,7 procent är 29 år eller yngre.

Kön

Av kommunens anställda var 83,2 procent kvinnor. I jämförelse (år 2014) med genomsnittet för samtliga kommuner (80,1 procent) har Bollebygds kommun en relativt hög andel kvinnor. Fördelningen av kvinnor och män varierar stort mellan olika förvaltningar. Bildnings- och omsorgsförvaltningen har högst andel kvinnor med 87 procent. Högst andel män, 58,3 procent, har

samhällsbyggnadsförvaltningen. En förklaring till kommunens kvinnodominans kan vara den relativt stora förskoleverksamheten och att kommunen inte har ett gymnasium. Förskoleverksamheten sysselsätter som regel nästan enbart kvinnor och gymnasier har vanligen en hög representation av män. Vid jämförelser bakåt i tiden har könsfördelningen varit relativt oförändrad.

Timavlönad personal

Arbetat tid för timavlönade vikarier, anställda på AB-avtalet, var 111 148 timmar, vilket motsvarar 65,4 årsarbetare, en ökning med fyra årsarbetare jämfört med 2014.

Timavlönad personal används ofta vid korttidsbemanning, exempelvis vid sjukfrånvaro och vård av barn, i vissa fall även i avvaktan på att rekrytering ska färdigställas. Ökningen av antalet timmar utförda av timavlönade återfinns i det som innan omorganisationen var barn- och utbildningsförvaltningen och förklaras delvis av införandet av barnomsorg på obekvämt arbetstid samt en ökad sjukfrånvaro. "Gamla" omsorgsförvaltningen fortsätter att minska antalet timmar utförda av timavlönad personal. Flera enheter inom bildnings- och omsorgsförvaltningen har under året kommit igång med arbetet kring ökad grundbemanning.

Personalkostnader

Redovisningen avser kostnader för all personal anställd i kommunen oavsett anställningsform. De totala personalkostnaderna för löner, arvoden, inklusive personalomkostnader samt övriga personalkostnader, uppgick under 2015 till 274,9 mkr, vilket är en ökning med knappt 11 mkr jämfört med 2014. Personalkostnaderna för år 2015 visar på en kostnadsutveckling om 4,2 procent jämfört med föregående år.

Kostnad för löner och arvoden under perioden 2010-2015 (tkr)

	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Politikerarvoden	3 748	3 135	3 047	3 249	2 756	2 723
Löner	189 931	181 728	170 138	157 407	147 726	143 861
Personalomkostnader	61 637	64 069	60 970	61 599	58 760	56 862
Totalt	255 316	248 932	234 155	222 255	209 242	203 446
Övriga personalkostnader*	19 562	14 981	16 210	8 506	7 173	5 487
Personalkostnader totalt	274 878	263 913	250 365	230 761	216 415	208 933

* I övriga personalkostnader ingår traktamenten, bilersättningar, omkostnadsersättningar, pensionsutbetalningar, avgifter för kurser, företagshälsovård, platsannonser/rekryteringskonsult samt övriga personalkostnader.

Kostnad för sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron ökade med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Kostnaden för sjukfrånvaron var 6 106 tkr för kommunen totalt, en ökning med 1 267 tkr jämfört med 2014. Kostnaderna på respektive förvaltning var 5 560 tkr för bildnings- och omsorgsförvaltningen, 337 tkr för samhällsbyggnadsförvaltningen och 209 tkr för kommunstyrelseförvaltningen.

Under sjukfrånvarodag 2 till och med 14 betalar arbetsgivaren 80 procent av lönen. Mellan dag 15 och 90 betalar arbetsgivaren 10 procent av lönen. En mycket stor del av kommunens kostnader för sjukfrånvaro härrör sig till den korta sjukfrånvaron.

Kostnad för pensioner

Under året har 11 personer gått i pension, vilket är samma antal personer som föregående år. Kommunens totala pensionsskuld uppgick till 171,7 mkr. Av denna skuld utgör 150,5 mkr pensioner som intjänats före 1998 och redovisas som ansvarsförbindelse. Denna ansvarsförbindelse har minskat med 2,9 mkr under året. Minskningen beror främst på utbetalning av gamla pensionsåtaganden.

Ledarskap och medarbetarskap

Ledarutveckling

Samtliga chefer i kommunen deltar regelbundet i forumet chefsdialog. Under 2015 har cheferna fått inspiration och kunskap kring hälsofrämjande ledarskap, uppföljning och analys, samverkan näringsliv, rekrytering, verksamhetsutvecklande lönesättning samt HBTQ.

I enlighet med kommunens kompetensförsörjningsplan har förvaltningens nyanställda chefer under året erbjudits chefshandledning av en extern handledare. Handledning erbjuds även utifrån behov.

Under hösten genomfördes en kartläggning av chefernas upplevda kompetensutvecklingsbehov. Ett flertal större utbildningsinsatser för chefer planeras för 2016.

Medarbetarutveckling

I syfte att säkerställa och styrka kunskaperna om regler för inköp- och upphandling för kommunens räkning har en internutbildning genomförts för samtliga inköpsansvariga och upphandlingssamordnare enligt upphandlings- och inköspolicyn.

42 av kommunens nyanställda medarbetare deltog på den kommungemensamma introduktionsdagen i september.

Personalomsättning

Bollebygds kommun har under 2015 haft en personalomsättning på 14 procent, vilket motsvarar 72 tillsvidareanställda. Det är en markant höjning från förra årets 9,4 procent. 2014 slutade 46 tillsvidareanställda och 2013 slutade 27 tillsvidareanställda. Bland de tillsvidareanställda som slutade under 2015 fanns 10 undersköterskor, 9 chefer, 8 förskollärare, 7 lärare, 6 socialsekreterare och 5 barnskötare.

Rekrytering

Kommunen tillsvidareanställde ca 100 medarbetare under 2015. Bland de befattningar som tillsattes återfinns exempelvis skolsköterska, fastighetsskötare, socialt ansvarig samordnare, boendepedagog, fysioterapeut, exploateringsingenjör, behandlingsassistent, kock, bibliotekarie, kommunassistent, fritidspedagoger, praktiksamordnare, ekonom, exploateringsingenjör och barnskötare. Kommunen rekryterade även flertalet lärare, socialsekreterare, personliga assistenter, habiliteringspersonal, undersköterskor och förskollärare.

Tio av de externt rekryterade har ledande funktioner. Av dessa återfinns fem inom bildnings- och omsorgsförvaltningen, tre inom kommunstyrelseförvaltningen och två inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Exempelvis anställde kommunen verksamhetschef till individ- och familjeomsorgen, IFO, biträdande rektor, enhetschef äldreomsorg, enhetschef område funktionsnedsättning, planchef, ekonomichef, administrativ chef/kommunjurist samt HR/IT-chef. En förhållandevis omfattande internrekrytering har också genomförts under året. På chefsidan innebar det bland annat ny förvaltningschef för samhällsbyggnadsförvaltningen, förskolechef, enhetschef äldreomsorg, enhetschef lokalvård samt utvecklingschef samhällsbyggnad internt.

Tillgången på fritidspedagoger samt lärare med behörighet att undervisa i språk, NO och slöjd är fortsatt otillräcklig. Problemet är nationellt och framtiden ter sig bekymmersam eftersom inte tillräckligt många utbildar sig inom dessa yrken. Kommunen har samma utmaning vad gäller vård- och omsorgspersonal, i synnerhet sjuksköterskor men även undersköterskor är förhållandevis svårrekryterade. Kommunen ser också stora utmaningar när det gäller att attrahera förskollärare, erfarna socionomer samt habiliteringspersonal som har kompetens inom flera områden (teckenspråk, autism och psykiatri).

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare blir allt viktigare för att Bollebygds kommun ska kunna konkurrera om den kompetens med den utbildningsbakgrund och erfarenhet som verksamheterna är i behov av.

Mångfald och jämställdhet

Jämställdhetsplan 2013-2015

Aktiviteter utifrån kommunens jämställdhets – och mångfaldsplan har genomförts enligt plan. Jämställdhetsplanen antogs 2013 och har utökats för att även inkludera andra mångfaldsaspekter utöver kön. Den följer kraven i diskrimineringslagen och innehåller mål och åtgärder som ska genomföras för att skapa en jämställd arbetsmiljö när det gäller fysiska och psykosociala arbetsförhållanden, trakasserier, föräldraskap och arbetsliv, rekrytering och löner. Planen kommer att revideras under 2016.

En inspirationsföreläsning inom mångfald, jämställdhet och HBTQ genomfördes under hösten som samtliga chefer samt specialister från förvaltningens stabsfunktion och gruppleadare var inbjudna till.

Lön

Enligt de centrala löneavtalen ska ny lön gälla från och med 1 april. 2015 års löneöversyn motsvarade löneökningar med 3,1 procent vilket motsvarade ungefär vad som avsatts i budget.

Arbetsmiljö och hälsa

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har över tid varierat i Bollebygd. 2004 låg den på höga 9,3 procent för att sedan sjunka till 4,8 procent under 2009. Sjukfrånvaron har under 2015 ökat till ungefär samma nivå som år 2006. De flesta kommunerna inom Sjuhärad visar ökade sjuktal, och samma tendens kan ses nationellt. Enligt Försäkringskassan är psykiska diagnoser, utifrån ett nationellt perspektiv, idag den vanligaste sjukskrivningsorsaken och antalet personer med psykisk diagnos som sjukskrivningsorsak ökar. Detta går att se inom olika branscher och yrken, men i synnerhet inom vård, skola och omsorg.

Det finns ett samband mellan ohälsa och omorganisationer och även om den omorganisation som genomfördes 1 januari 2015 främst omfattade kommunens chefer är det rimligt att anta att den indirekt även kan ha påverkat enskilda medarbetare och arbetsgrupper negativt. Ett påtagligt exempel på detta är personalomsättningen som under 2015 ökade med 4,6 procentenheter jämfört med 2014. 36 procent (9 personer) av kommunens alla chefer slutade under 2015. Konsekvenserna av en sådan omsättning medför, bland annat, en ökad arbetsbelastning för kvarvarande medarbetare och chefer då

rekrytering och introduktion ska klaras av samtidigt som verksamheten ska upprätthållas med ett tillfälligt minskat antal resurser.

Den totala sjukfrånvaron i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid var 7,2 procent. Sjukfrånvaron har ökat med 0,8 procentenheter sedan 2014. Relaterat till kön var sjukfrånvaron, liksom tidigare år, högst bland kvinnor, 7,9 procent att jämföra med 4,1 procent bland män. Sjukfrånvaron var liksom föregående år högst i åldersgruppen 50 år och äldre.

Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid under perioden 1997 - 2015

Hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser

Flertalet insatser har gjorts under 2015 för att minska ohälsan. Dessa har varit av såväl hälsofrämjande som förebyggande och rehabiliterande karaktär. Förutom de kommungemensamma aktiviteterna som riktar sig till samtliga medarbetare och som redogörs för nedan så genomför verksamheterna en rad olika aktiviteter som ofta är mer anpassade efter de utmaningar som specifika yrkesgrupper ställs inför i sitt arbete. Mer om detta går att läsa i respektive nämnds årsrapport.

Anpassning och rehabilitering

Ett aktivt rehabiliteringsarbete bedrivs i förvaltningarna. I de fall då frånvaron kan kopplas till arbetsplatsens utformning sker en översyn av möjligheter till anpassning.

Företagshälsovård

Kommunen anlitar AB Previa som leverantör av företagshälsovård. Exempel på insatser som företagshälsovården har utfört under året är läkarkonsultationer, samtalsstöd, handledning, ergonomiska genomgångar av arbetsplatser samt utbildningar.

Medarbetarenkät

En medarbetarenkät genomfördes våren 2015 och presenterades i verksamheterna under hösten. Respektive chef och arbetsgrupp har i dialog på arbetsplatsträffar tagit fram handlingsplaner med konkreta åtgärder utifrån respektive enhets identifierade behov.

Svarsfrekvensen på medarbetarenkäten var 67,5 procent för kommunen totalt. Högst svarsfrekvens hade samhällsbyggnadsförvaltningen med 100 procent följt av kommunstyrelseförvaltningen med 71,4 procent och bildnings- och omsorgsförvaltningen 64,9 procent. På frågan om Bollebygds kommun är en bra arbetsgivare och på frågan om medarbetaren var nöjd med sin nuvarande arbetssituation ansåg, i båda fallen, 63 procent av de svarande att det stämmer ganska bra eller mycket bra.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

År 2015 är första gången som Bollebygds kommun är med och mäter HME, detta gjordes i samband med årets medarbetarenkät. Syftet med att mäta HME är dels att kommuner och landsting ska kunna jämföra sina arbetsgivarpolitiska resultat med varandra för att skapa ett lärande och en utveckling och dels att möjliggöra analyser av kopplingen mellan medarbetarengagemang och verksamhetsresultat. Indexet är ett genomsnittligt resultat för HME-undersöknings tre områden: ledarskap, motivation och styrning. Ledarskapsindexet var 2015 lägre i Bollebygd än för motsvarande kommuner. Resultatet har troligtvis påverkats av att det vid mättillfället var många vakanser på chefssidan. För de andra två områdena, motivation och styrning, låg resultatet för Bollebygds kommun i nivå med andra jämförbara kommuner. Bollebygds kommun har för avsikt att fortsättningsvis undersöka HME för att kunna jämföra sig med andra kommuner.

Hälsoinventering

Ett aktivt rehabiliteringsarbete kompletterades under 2015 med hälsoinventeringar på grupp- och individnivå. Vid en hälsoinventering kartlägger chef med stöd av HR-specialist medarbetares behov av främjande, förebyggande och/eller efterhjälpande åtgärder på individ- och gruppnivå.

Handlingsplaner med relevanta aktiviteter utifrån det aktuella behovet skapas och följs upp. Genom att identifiera tidiga signaler och bedöma risken för ohälsa, ökar möjligheterna för arbetsgivaren att agera främjande och förebyggande. Arbetet med hälsoinventeringar kommer att utvecklas ytterligare under 2016.

Arbetseskador och tillbud

Under 2015 gjordes 22 anmälningar om arbetsskada. Anmälningarna rör bland annat stickskada, bitskada, halkolyckor, brännskador, arbetssjukdom, fallolyckor samt hot- och våldssituationer.

115 tillbud rapporterades under året, att jämföra med 71 under 2014. Ökningen beror till största del på att frågan diskuteras i stor utsträckning i såväl chefsgruppen som vid central samverkan, vilket har genererat ett ökat fokus på rapportering av händelser som kan innebära risker för de anställda i verksamheten. Samtliga tillbud har rapporterats från bildnings- och omsorgsförvaltningen och 31 av dessa från skola/fritids, 38 inom område funktionsnedsättning, 22 inom förskolan och 21 i äldreomsorgen. Övriga tillbud rapporterades från måltid, lokalvård samt IFO.

Vaccination mot säsongsinfluensa

Samtliga medarbetare har under året erbjudits vaccination mot säsongsinfluensan. Totalt 55 medarbetare i kommunen valde att vaccinera sig.

Medarbetarstöd via Previa

Kommunens anställda erbjuds möjlighet att vid behov erhålla råd och stöd av exempelvis psykologer, jurister och ekonomer i syfte att förhindra att privata eller arbetsrelaterade problem leder till ohälsa. Exempel på frågeställningar som kan vara aktuella är föräldraskap, privatekonomi, psykisk ohälsa, parrelationsproblem, sorg/dödsfall och arbetsbelastning. Ett ärende kan omfatta upp till fem konsultationer för en individ.

Under året genererade 34 ärenden totalt 99 konsultationer med Medarbetarstöds experter. Flest frågeställningar berörde psykisk ohälsa (11) och arbetsbelastning (5). Antalet ärenden är en ökning jämfört med 2014 (32 ärenden) och 2013 (29 ärenden).

Friskvårdsbidrag

Friskvårdsbidraget är 500 kronor per år och anställd. Under året har 40 procent av kommunens anställda (229 medarbetare) nyttjat friskvårdsbidraget, vilket är en minskning jämfört med de senaste årens användande (41 procent 2014 respektive 42 procent 2013). Mer än hälften av de som nyttjat friskvårdsbidraget under 2015 har valt massage som friskvårdande aktivitet. Andra typer av aktiviteter har varit träning/gym, fotvård, yoga, simning och friskvårdande fotvård.

Kulpeng

Kulpengen på 250 kronor per år och anställd syftar till att stärka gemenskapen och främja trivseln i arbetsgruppen. Det stora flertalet arbetsgrupper har använt denna möjlighet under året, och restaurangbesök har varit den i särklass mest populära aktiviteten.

Massage

Anställda i Bollebygds kommun har under året erbjudits subventionerad massage till en kostnad av 75 kr per massagetilfälle. Avtalet med Hälsohuset har förlängts ytterligare ett år och kommunens anställda har därmed möjlighet att nyttja förmånen även under 2016.

Hälsosatsningar

Bollebygds kommun tecknade under året ett avtal med en träningsanläggning som ett led i arbetet med att främja hälsa och minska sjukfrånvaron. Avtalet gav alla månadsanställda i kommunen fem månaders fri träning samt alla timavlönade en månads fri träning på anläggningens hela utbud, exempelvis gym och gruppträning. Med målsättningen att uppmuntra medarbetare till fysisk aktivitet i syfte att främja hälsa genomfördes det kommungemensamma motionslotteriet ”en ny vana till midsommar” under våren. Arbetsgivaren bekostade anmälningsavgiften för de som önskade ställa upp i motionsloppet Kretsloppet i Borås i september.

Kommunstyrelsens ordförande Peter Rosholm och vice ordförande Christer Johansson tecknade avtal med Jonas Granlund, GENKI.

Julfirande

Samtliga anställda i Bollebygds kommun bjöds in till julbord på restaurangen på Hulta golfklubb. Kommunens anställda fick även en julklapp i form av ett presentkort att nyttja i de butiker som finns i centrala Bollebygd. Julfirandet har fått mycket uppskattning bland medarbetarna.

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är under kommunfullmäktige kommunens ledande politiska organ med ett särskilt ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhetsplanering, ekonomiska planering och fysiska planering samt ansvarar för uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar för näringslivsfrågor samt kommungemensam administration.

Kommunfullmäktiges mål

Bra vård, skola och omsorg

Mål 1

Sjukfrånvaron i de kommunala verksamheterna ska minska med minst 0,1 procentenheter utifrån 2014 års utfall.

Målet har inte uppnåtts

Sjukfrånvaron i kommunen som helhet har stigit med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år och ligger på en relativt hög nivå. Sjukfrånvaron för hela kommunen 2015 är 7,2 procent, att jämföra med 6,4 procent för 2014. Ur ett nationellt perspektiv är tendensen att sjukskrivningarna blir både fler och längre. Psykiska diagnoser är idag den vanligaste sjukskrivningsorsaken och antalet personer med psykisk diagnos som sjukskrivningsorsak ökar. Detta går att se inom olika branscher och yrken, men i synnerhet inom kontaktyrken som vård, skola och omsorg.

En medarbetarenkät genomfördes våren 2015 i Bollebygds kommun och presenterades i verksamheterna under hösten. Respektive chef och arbetsgrupp har i dialog på arbetsplatsträffar tagit fram handlingsplaner med konkreta åtgärder utifrån respektive enhets identifierade behov

Under 2015 ändrades kommunens organisation vilket ökade chefsomsättningen. Ur ett arbetsmiljöperspektiv skapar detta oro och en högre arbetsbelastning, vilket kan få konsekvenser i stressrelaterade åkommor. Flera vakanser uppstod under året i samband med att medarbetare och chefer slutat. Arbetsbelastningen för kvarvarande personal och chefer har då ökat vilket kan ha haft påverkan på stressrelaterad korttidsfrånvaro. Förvaltningsgemensamma träffar genomfördes för att bidra till delaktighet och dialog kring organisationen

Alla medarbetare har under året erbjudits vaccination mot säsongsinfluensan.

I april gavs samtliga chefer i kommunen möjlighet att lära sig mer om hälsofrämjande ledarskap inom ramen för Chefsdialogen.

Bollebygds kommun tecknade under året ett avtal med träningsanläggningen Genki som ett led i arbetet med att främja hälsa och minska sjukfrånvaron. Under våren genomfördes en

kommungemensam motionstävling under parollen ”En ny vana till midsommar” och flera av förvaltningens medarbetare ställde i september upp i motionsloppet Kretsloppet i Borås. Utöver dessa aktiviteter har förvaltningens medarbetare erbjudits möjlighet att kontakta Medarbetarstöd via Previa. Medarbetarna har också erbjudits subventionerad massage och individuellt friskvårdsbidrag á 500 kr. Samtliga arbetsgrupperna/avdelningar har nyttjat kulpengen, motsvarande 250 kr per person/år.

Hållbar utveckling och härlig livsmiljö

Mål 2

Antalet körda mil i tjänsten med bil (tjänstebil eller egen) per helårsanställd ska minska med 5 procent utifrån 2014 års utfall.

Målet har uppnåtts

Nuvarande samhällsbyggnadsförvaltningen var tidigare en avdelning under kommunstyrelsen. För att kunna göra en jämförelse mellan åren måste därför även under 2015 de båda förvaltningarnas samlade körda mil i tjänsten med egen bil redovisas. Under 2015 har dessa båda nämnder kört 26 720 km jämfört med 32 275 km 2014. Statistiken visar således på en minskning av antalet körda mil i tjänsten med egen bil med 17,2 procent.

Vid resor i tjänst ska alternativ som kollektivtrafik och samåkning väljas i de fall det är möjligt.

Mål 3

Kommunen ska senast 2018 vara bland de 50 kommuner som rankas högst i Svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat. I ranking 2015 ska kommunen ha klättrat minst 50 placeringar jämfört med ranking 2014.

Målet har delvis uppnåtts.

Bollebygd klättrade 14 platser i Svenskt Näringslivs ranking.

I budget 2015 tilldelades kommunstyrelsen medel för en utökad ambitionsnivå inom näringslivsarbetet. Detta innebär att det finns 0,5 årsarbetare som arbetar med näringslivsfrågor som till exempel att förenkla för företagen i deras kontakter med kommunen, samverka och föra dialog med företagarnätverk/-föreningar, vara kommunens kontaktperson vid förfrågningar om etableringar och stimulera nyföretagande. Kommunen har också fortsatt bjudit in till företagsfrukostar och kommunledningen har genomfört ett antal företagsbesök.

Kommunens näringslivsansvarige tjänsteman har gemensamt med kommunalråden och kommunchefen genomfört dialogmöten med lokala företagsorganisationer samt varit på ett antal företagsbesök för att främja företagsklimatet i Bollebygd.

Vidare har Västsvenska Handelskammaren på uppdrag genomfört en attitydundersökning kring näringslivet bland kommunens tjänstemän.

Kommunstyrelsen har tagit fram en ny upphandlingspolicy samt nya riktlinjer för direktupphandling. Informationen om upphandlingar på kommunens hemsida har tydliggjorts.

Tillgänglighet och goda kommunikationer

Mål 4

Antalet resor med kollektivtrafiken ska inom nuvarande utbud öka med minst 3 procent.

Utökningarna i landsbygdstrafik pekar på att målet har uppnåtts

Ytterligare en anropsstyrd linje mellan Bollebygd och Töllsjö inrättades i december 2015.

Dessutom har närtrafiken utökats med två tidsintervall vilket innebär att det numera finns fem tidsintervaller per dag vardagar.

Västra Götalandsregionen beslutar om den långsiktiga utvecklingen av kollektivtrafiken.

Bollebygds kommun har möjlighet att påverka utvecklingen i delregionala rådet för Sjuhärad.

Kommunen har också möjlighet att inom sina verksamheter påverka förutsättningarna för kollektivtrafiken, exempelvis genom att samverka med Trafikverket kring förutsättningarna för cykelpendling och med Västtrafik, bland annat inom BoHäM-samarbetet.

Kommunen fortsätter kontinuerligt att ge information om närtrafiken till nyinflyttade i det välkomstmateriel som kommunen erbjuder. Bollebygds kommun deltar i ett projekt inom GR (Göteborgsregionens kommunalförbund) avseende ”Nya vägvanor”. Dessutom pågår uppvaktning av både Västra Götalandsregionen och Västtrafik för att få bättre resestatistik för Bollebygd, för öka möjligheterna att analysera resvanor för invånare i Bollebygds kommun. Den statistik som erbjuds idag är per linje och inte per kommun.

Kommunstyrelsens egna mål

Mål 5

Bollebygds kommun ska under 2015 överta IT-driften i egen miljö. Målet är att detta ska genomföras i god samverkan Med Härryda kommun och på ett driftssäkert sätt.

Målet har uppnåtts

Efter sju år med extern IT-drift tog kommunen 1 april 2015 tillbaka IT-verksamheten i egen regi. Inga större incidenter relaterade till IT har rapporterats sedan dess vilket visar att det fungerar bra med driften i egen miljö. Arbetet med att förvalta den ärvda IT-miljön och säkerställa löpande drift och support har varit omfattande. Kommunens nya beställarorganisation har hanterat en rad tunga upphandlingar och projekt inom IT-området.

Ett övergripande IT-råd har bildats för planering inför beredningen i kommunledningsgruppen.

Mål 6

Kommunen ska öka sitt medelvärde i SKL:s granskning av kommunala webbplatser med minst 5.

Målet har inte uppnåtts

Arbete med den nya hemsidan har försenats och kommer att färdigställas under våren 2016.

En ny och modernare webbplats medför att funktionsnedsattas särskilda behov av tillgänglig information beaktas. Det sker i linje med policy för funktionshinderfrågor som kommunfullmäktige antog i september 2014.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Mål 7

Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara 2 procent av intäkterna för skatter och generella statsbidrag.

Målet har uppnåtts

Kommunens resultat 2015 är 21,3 miljoner kronor, vilket medför ett resultat motsvarande 4,9 % av intäkterna för skatter och generella statsbidrag. Från och med 2016 har resultatmålet höjts till 4,0 % över tid.

Mål 8

Kommunens soliditet ska långsiktigt förbättras.

Målet har uppnåtts/prognos

Kommunen befinner sig i en period av stora investeringar vilket medför att tillgångarna förväntas öka i en högre takt jämfört med det egna kapitalet. Emellertid innebar det positiva resultatet att soliditeten ökade från 40,3 till 40,7 %. Även om man tar hänsyn till utvecklingen av pensionsskulden, ökade soliditeten.

Under 2015 övertog Bollebygds kommun IT-driften i egen regi.

Ekonomi

Kommunstyrelsens resultat för året 2015

Belopp i tkr	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	3 438	1 462	
Personalkostnader	-19 469	-19 345	
Bidrag	-8 908	-10 534	
Köpt verksamhet	-2 989	-1 768	
Lokalkostnader	-2 489	-2 450	
Övriga kostnader	-19 469	-18 725	
Kapitalkostnader	-1 268	-2 792	
Summa kostnader	-54 594	-55 614	
Nettokostnader	-51 156	-54 152	-2 996

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 3,0 miljoner kronor för helåret, den främsta anledningen till det positiva resultatet är skolskjutsar +2,3 miljoner kronor samt kapitalkostnader.

Evakueringsboendet redovisas både som intäkt och kostnad inom kommunstyrelsen, kostnaden uppgick till ca 1,2 miljoner kronor, dessa medel är återsökta från migrationsverket i sin helhet.

Kommunfullmäktige, revision, jävsnämnden, överförmyndarverksamheten samt valnämnden redovisar en nettokostnad på 2 934 tkr jämfört med budgeten på 2 936 tkr.

Resultat per verksamhet

Belopp i tkr	Nettokostnad	Budget	Avvikelse
Nämnd- & styrelseverksamhet	3 030	2 955	-75
Stöd till politiska partier	383	355	-28
Revision	775	790	15
Övrig politisk verksamhet	1 037	1 208	171
Fysisk tekn plan, bostförbättr	88	0	-88
Näringslivsfrämjande åtgärder	381	488	107
Konsument- & energirådgivning	50	50	0
Miljö- hälsa & hållbar utv	189	367	178
Räddningstjänst	6 836	7 417	581
Totalförsvaret & samhällsskydd	50	187	137
Allmän fritidsverksamhet	100	100	0
Allmän kulturverksamhet, övr	12	0	-12
Bibliotek	73	0	-73
Förskola	70	0	-70
Fritidshem	35	0	-35
Förskoleklass	18	0	-18
Grundskola, skolskjutsar	7 469	9 774	2 305
Vård o omsorg	202	0	-202
Särskilt boende	45	0	-45
Gruppboende	32	0	-32
Färdtjänst/riksfärdtjänst	1 145	1 436	291
Övrig vuxenvård	105	0	-105
Arbetsmarknadsåtgärder	68	0	-68
Buss, bil & spårbunden trafik	62	109	47
Gemensamma lokaler fastighet	93	0	93
Gemensamma verksamheter	28 808	28 915	107
Totalt	51 156	54 151	2 995

Kostnader för verksamhet som normalt inte sorterar under kommunstyrelsen avser IT-kostnader vid överföring från Härryda för specifika program.

Inom gemensamma verksamheter inryms främst personalkostnader 13,7 miljoner kronor, gemensamma IT-kostnader 3,9 miljoner kronor (exklusive löner) samt kapitalkostnader 1,2 miljoner kronor

Investeringar

Investeringar för kommunstyrelsen 2015

	Budget 2015 (tkr)	Utfall 2015	Avvikelse
Reinvesteringar samlingsanslag,	-600	-1 018	
IT-investeringar	-2 000	-1 242	
Totalt	-2 600	-2 260	340

De investeringar som gjorts under året är inköp av inventarier i samband med övertag av IT-driften i egen miljö samt investeringar avseende infrastruktur, backuper och arbetsplatser. Vidare avser investeringarna konsultkostnader i samband med införandet av e-faktura. Under 2016 kommer det fortsatt att investeras i konsultkostnader för e-faktura, förstudie i samband med e-arkiv och kompletterande möbler och inventarier avseende kommunstyrelseförvaltningens verksamhet.

Personalstatistik

	Jan-dec 2015			Jan-dec 2014		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	17	8	25	i.u.	i.u.	i.u.
Antal visstidsanställda	2	1	3	i.u.	i.u.	i.u.
Antal timavlönade (timmar)	1 655	725	2 380	i.u.	i.u.	i.u.
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	52	50	102	i.u.	i.u.	i.u.
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	94,1	100,0	96,0	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro (%)	4,9	1,6	3,9	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	27,3	0,0	23,7	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	1,0	0,4	0,8	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	3,4	2,6	3,1	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	7,6	0,7	5,6	i.u.	i.u.	i.u.

Kommunstyrelsen: Årets verksamhet

BoHäM-samarbetet

Under 2015 pågick ett samarbete mellan Härryda kommun och Bollebygds kommun avseende Sverigeförhandlingen. Tillsammans med en extern konsult arbetades det fram så kallade ”nyttoeffekter”.

Ett gemensamt kommunfullmäktige genomfördes i Härryda, där Bollebygd, Mark och Härrydas fullmäktigerepresentanter deltog. Infrastrukturminister Anna Johansson, Sverigeförhandlarna samt Trafikverket medverkade. Sammanträdet tema var byggandet av Götalandsbanan och dess effekter på kommande samhällsutveckling.

Näringslivssekreteraren för en dialog och ett kunskapsutbyte med kommunerna i BoHäM.

Götalandsbanan

Det har under året varit två träffar med exploitörer och markägare i en form av work-shops. Syftet med dessa träffar är att utveckla Bollebygd i samband med det nya tänkta stationsläget.

Evakueringsboende

I slutet av året öppnades ett evakueringsboende i Eriksdalsparken i Olsfors för ett 50-tal nyanlända. Ett intensivt arbete med många engagerade möjliggjorde detta på mycket kort tid. Emellertid tvingades boendet stänga efter drygt en vecka på grund av vattenskada.

Flyktingsituationen kommer på olika sätt att påverka kommunen kraftigt de närmaste åren.

Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)

Personal har deltagit vid ett antal kurser från Göteborgsregionens kursutbud. Det pågår också en dialog på chefstjänstemannanivå om hur Bollebygd ska kunna närma sig GR-regionen.

Intern kontroll

Våren 2014, efter att det upptäcktes att en chefstjänsteman förskingrat pengar från kommunen, anlätade kommunchefen KPMG för en genomgång av kommunens betalningsrutiner. Utifrån detta sammanställdes fyra rapporter; Bisysslor, Leverantörsbetalningar, Utbetalningar inom individ-och familjeomsorgen och PA-system. Resultatet från analysen visade på förbättringsområden och dessa har sammanställts i en kommungemensam handlingsplan. Totalt är det 36 olika åtgärder som ska genomföras. Flera av åtgärderna är färdigställda. Sju av åtgärderna är inte påbörjade. Men bedömningen är att det finns informella rutiner för dessa områden som fungerar. Däremot har rutinerna inte dokumenterats ännu. Arbetet kommer att fortsätta under våren 2016 med att helt färdigställa handlingsplanen.

Före sommaren 2015 genomfördes en revision av huvudboken, denna gång av PWC.

Bedömningen var att kontroller och rutiner inom ekonomiavdelningen behövde formaliseras i högre grad. Ekonomiavdelningen har gjort flera förändringar men vissa åtgärder kvarstår.

IT-strategi

Ett led i att bygga den egna IT-organisationen har varit att bilda olika forum med representanter från respektive förvaltningar. Under året har ett IT-råd bildats som ett samordnande organ för planering av kommunens övergripande IT-verksamhet inför beredning i kommunledningsgruppen.

Vidare har IT-organisationen sedan övertaget av IT i egen regi gjort flera större insatser för att säkerställa en modern, driftsäker och verksamhetsinriktad IT-miljö. Många nya IT-avtal har

upphandlats och tecknats. Under första kvartalet 2016 planeras utbyte av den samlade klientplattformen och utbildning av kommunens anställda. En IT-strategi är framtagen och beslutades av kommunfullmäktige i maj.

E-arkiv

E-arkiv är en tjänst för elektroniskt bevarande och hantering av digital information. Ambitionen är att kunna ha en digital kedja där även långtidslagringen är digital. Ett E-arkiv underlättar för medborgare och myndigheter att ta del av kommunens information. Ett utredningsarbete görs om E-arkiv under 2016 för att under 2017 eventuellt kunna införas.

Upphandling

Kommunfullmäktige har beslutade 2014 om en reviderad inköps- och upphandlingspolicy. År 2014 fastställde kommunstyrelsen riktlinjer för direktupphandling. Arbetet med att implementera dessa styrdokument i verksamheterna har genomförts under 2015. Under första halvåret 2015 genomfördes inköpsutbildningar samt direktupphandlingsutbildningar. En modul införskaffades under slutet av 2015 för att förenkla arbetet med direktupphandlingar. Den testades under slutet av 2015. Under året har även en inventering gjorts över behovet av ramavtal. Kommunens avtalsdatabas har förbättrats.

Personalförmåner

Ett avtal har tecknats med träningsanläggningen Genki. På prov får alla anställda i Bollebygds kommun träna gratis. I överenskommelsen ingår även bland annat föreläsningar kring friskvård och hälsa, som framförallt genomförts på arbetsplatsträffar.

Översiktsplanen

Styrgruppen för översiktsplanarbetet har träffat kommunstyrelsens arbetsutskott för att ge en uppdatering av hur arbetet fortgår. På grund av vakanta tjänster har arbetet med översiktsplanen blivit försenat.

Information och marknadsföring

En reklamkampanj har genomförts på Hulta golfklubb. Arbetet fortsätter med att hitta nya lämpliga alternativ för marknadsföring i framtiden.

Demokrati och delaktighet

Kommunfullmäktige gav i samband med beslut om ny organisation kommunstyrelsen i uppdrag att under 2014 utreda formerna för medborgar- och brukardialog i den nya organisationen. Detta arbete fortsätter med en diskussion som den politiska beredningsgruppen genomfört under augusti tillsammans med representanter från samtliga partier. Nämnderna kommer i samband med verksamhetsplanerna för 2016 få i uppdrag att genomföra lämpliga medborgardialoger.

Med anledning av ny mandatperiod och nyvalda förtroendevalda har kommunstyrelseförvaltningen genomfört utbildningar. Utöver de kammungemensamma utbildningarna har verksamhetsspecifik utbildning genomförts i kommunstyrelsen och nämnderna under året. Ett utbildningstillfälle erbjöds i form av en extern föreläsning under temat *Kommunstyrelsens strategiska roll*

Mångfald och jämställdhet

Genom ett tillägg i lagen om svenskt medborgarskap (2001:82) ska alla kommuner från 2015 minst en gång per år anordna en ceremoni för nya svenska medborgare. En medborgarceremoni genomfördes den 6 juni.

Trygghet, säkerhet och krisberedskap

Kommuner och landsting är enligt lag skyldiga att värdera i en risk och sårbarhetsanalys vilka extraordinära händelser som kan inträffa i fredstid samt hur dessa händelser kan påverka verksamheten. Risk- och sårbarhetsanalysen fastställdes av kommunfullmäktige i oktober 2015.

Strategisk lokalförsörjning

Det finns behov av en plan för kontrollerad tillväxt och för att kommunen aktivt styr tillväxten i de delar kommunen kan påverka. Under året fortsatte arbetet i den strategiska lokalförsörjningsgruppen med representanter från kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsförvaltningen och bildnings- och omsorgsförvaltningen. Fokus har varit att ta fram lokalbehov på kort sikt. Arbetet med att inventera behoven på långre sikt har börjat.

Långsiktiga finansieringsplaner

Kommunen står inför stora investeringsplaner många år framöver för att kunna möta behov som bland annat är en följd av kommunens befolkningstillväxt. Dessa investeringar innebär ökade driftskostnader bland annat beroende på ökade kapitalkostnader. Under 2016 påbörjas en utredning om att eventuellt bilda ett kommunalt fastighetsbolag.

Insyn och kontroll av privata utförare

Den 1 januari 2015 trädde förändringar i kommunallagen i kraft kring kommunernas insyn och kontroll av verksamheter som bedrivs av privata utförare i kraft. Förändringarna innebär att kommunerna ska kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal överlåtits till privat utförare. Fullmäktige ska också för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Programmet påbörjades i slutet av året och kommer färdigställas under 2016.

Välfärdsbokslut

Kommunfullmäktige har 2010 beslutat att kommunstyrelsen och nämnderna utifrån de elva nationella folkhälsomålen ska välja ut minst två indikatorer för uppföljning och analys.

Kommunstyrelsen valde för 2015 ut indikatorerna:

Folkhälsomål 1 – Delaktighet och inflytande i samhället

Andelen elever i år 8 som upplever att de alltid/nästan alltid har möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna.

Ungas inflytande i kommunala besluts- och planeringsprocesser

Kommunfullmäktige beslutade 2010 att kommunstyrelsen och nämnderna ska se till att det i minst två beslutsprocesser per år genomförs aktiviteter för att öka ungas inflytande. För 2015 planerade kommunstyrelsen att samråda kring förslag till översiktsplan. Översiktsplanen har ett långsiktigt perspektiv och det är därför särskilt viktigt att ta del av ungas tankar kring kommunens utveckling vad gäller bebyggelse, infrastruktur samt områden för friluftsliv, rekreation och service. Med hänsyn till att arbetet med översiktsplanen försenats har samråd inte kunnat ske under år 2015 men kommer att ske i samband med det fortsatta arbetet. Unga har under 2015 getts möjlighet att fördela medel i den s.k. ”100 000 kr- processen”.

Folkhälsomål 2 – Ekonomiska och sociala förutsättningar

Andelen invånare som oroar sig över brottslighet i sitt bostadsområde/närområde (polisens trygghetsmätning)

Personalutveckling

Kompetensutveckling

Samtliga chefer i kommunen deltar regelbundet i forumet Chefsdialog. Under 2015 har chefer fått inspiration och kunskap kring hälsofrämjande ledarskap, rekrytering, verksamhetsutvecklande lönesättning samt HBTQ.

Under hösten genomfördes en kartläggning av chefers upplevda kompetensutvecklingsbehov. Ett flertal utbildningsinsatser för chefer planeras för 2016.

Under året har förvaltningens nyanställda chefer erbjudits handledning av en extern handledare i enlighet med kommunens kompetensförsörjningsplan. Handledning erbjuds även utifrån behov.

Ingen generell medarbetarutveckling inom förvaltningen har genomförts under perioden. Individuell medarbetarutveckling har genomförts enligt överenskommelse mellan chef och medarbetare.

Rekrytering

Rekryteringsbehovet har under året för kommunstyrelseförvaltningen varit högre än normalt. Samtliga avdelningschefer, HR/IT-chef, ekonomichef och administrativ chef/kommunjurist, har nyrekryterats. Vidare har flera handläggare, såsom ekonom, inköpsansvarig, HR-specialist, lönespecialist och IT-samordnare rekryterats.

Tillgången på kvalificerad erfaren personal inom förvaltningens verksamhetsområden är

otillräcklig, varför kommunen aktivt måste arbeta med ökad attraktivitet. Som liten kommun riskerar Bollebygd att vara en ”upplärningskommun” där duktiga medarbetare går vidare till andra arbetsgivare. Det är därför viktigt att utveckla de interna karriärvägarna inom kommunen.

Mångfald och jämställdhet

Aktiviteter utifrån kommunens jämställdhets – och mångfaldsplan har genomförts enligt plan.

En inspirationsföreläsning inom mångfald, jämställdhet och HBTQ genomfördes under hösten. Samtliga chefer var inbjudna att närvara. Även specialister från förvaltningens HR-funktion deltog vid föreläsningen.

Arbetsmiljö och hälsa

Medarbetarenkäten på kommunstyrelseförvaltningen genomfördes under våren och verksamheterna har under hösten arbetat med resultatet. Chefer och medarbetare har i dialog på arbetsplatsträffar tagit fram handlingsplaner med konkreta åtgärder utifrån respektive enhets identifierade behov.

Efter synpunkter på arbetsmiljön i det gemensamma lunchrummet har en arbetsgrupp upprättats med syfte att förbättra tillgängligheten i köket och trivseln i det gemensamma utrymmet.

Flera chefer har avslutat sin anställning under året. Ur ett arbetsmiljöperspektiv skapar detta dels oro, dels högre arbetsbelastning vilket kan få konsekvenser i stressrelaterade åkommor. Förvaltningsgemensamma träffar har genomförts för att bidra till delaktighet kring förvaltningens organisation och ge utrymme för diskussion.

Kommunen har tecknat ett avtal med träningsanläggningen Genki, som ger samtliga anställda i kommunen möjlighet att kostnadsfritt träna på gymmet samt vara med på aktiviteter såsom spinning mm. Vidare ges möjlighet till bland annat friskvårdsföreläsningar. Utöver detta erbjuder kommunen fortsatt friskvårdspeng, kulpeng, medarbetarstöd samt subventionerad massage. Under året har också det kungemensamma motionslotteriet genomförts vilket syftar till att komma igång med hälsosammare vanor.

Bildnings- och omsorgsnämnden

Bildnings- och omsorgsnämnden ansvarar för:

- Skolverksamheten: Kommunens förskoleverksamhet och skolbarnomsorg samt det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar smat vuxenutbildning.
- Vård och omsorg: Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, stöd till personer med funktionsnedsättning.
- Måltids- och lokalvård
- Fritid/Föreningsverksamhet
- Turism
- Bibliotek

Kommunfullmäktiges mål för bildnings- och omsorgsnämnden

Bra vård, skola och omsorg

Mål 1

Alla elever ska vara behöriga till gymnasieskolan

Målet har delvis uppnåtts

92 % av Bollebygds skolans elever var behöriga till gymnasiet. Två elever som inte kom in på gymnasiet, går på IMPRE (Individuellt program, Preparandutbildning). Några elever kom in på IMPRO (Individuellt program, Programriktat individuellt val) vilket innebär att de inte var godkända i antingen engelska eller matematik men fick ändå börja på ett nationellt program. I årskurs 9 gick 66 elever under läsåret 2014/2015. Medelpoängen för dessa elever var 226,42 att jämföra med förra året då medelpoängen var 209.

Under året har samtliga enheter arbetat målmedvetet, strukturerat och engagerat för att uppnå en hög måluppfyllelse. Tydligt är att enheternas utvecklingsområden vilar på det som vetenskapen visar ger effekt på lärandet hos barn och unga, vilket också leder till ökad måluppfyllelse. Enheterna analyserar sina behov och utgår från dessa i sitt utvecklingsarbete. Några arbeten som pågått under 2015 redovisas här. Fördjupade beskrivningar finns i enheternas årsrapporter.

Naturvetenskap och teknik har varit ett fokusområde både i förskolan och i skolan. Utifrån en analys från tidigare år, där resultaten i ämnena visade sig låga, har kommunen beviljats bidrag från Skolverket och utbildning inom området.

Förskolan har utifrån en rapport för några år sedan börjat använda litteratur på ett medvetet sätt – som utgångspunkt i projekt/tema, för inhämtning av fakta tillsammans med barnen men också för att ha en lugn stund och bara njuta och roas.

Bollebygds kommun deltar i Skolverkets satsning Läsluft. Fyra handledare deltar i den utbildning som Göteborgs universitet har fått som uppdrag. Skolverket har tagit fram moduler som nätverken kan välja mellan. En av modulerna har tagits fram av högskolan i Borås. I den

deltar elever, lärare och skolbibliotekarie på Bollebygds skolan F-6 och används som diskussionsunderlag.

Nätverket i NO och teknik har fortsatt under hösten genom Läslyftet. Nätverk finns i både förskola och skola då ett långsiktigt arbete är grunden för högre måluppfyllelse i ämnena.

Elevhälsan har tagit fram en Barn- och elevhälsoplan för att förtydliga sina roller och skapa samsyn om det förebyggande arbete som enligt skollagen är elevhälsans uppdrag.

Måltidsverksamheten har näringsberäknat och planerat för att kommunens barn och ungdomar ska få en så näringsriktig kost som möjligt. Tiderna för luncherna har schemalagts för att det ska finnas tid att äta med mindre stress.

Mål 2

Andelen brukare i hemtjänsten som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka med 10 procentenheter utifrån 2014 års utfall (54 procent 2014)

Målet har inte uppnåtts

Andelen brukare i hemtjänsten som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ökade från 2013 till 2014 med 13 % enheter. 2015 minskade detta något och resultatet blev 48 procent.

Under året har värdegrundsfrågor stått i fokus på APT och under en särskild planeringsdag. Kontinuerlig dialog förs med personalen om vad som förväntas att hemtjänsten utför och när kontakt med biståndshandläggarna ska ske. Informationssamtal genomförs till nya brukare, då personal lämnar ut servicedeklaration och annan viktig information.

I brukarenkäten ställs även frågan: ”Känner du att du är trygg med hemtjänsten i Bollebygds kommun”. 87 procent som svarar att de är det. Men det är inte detsamma som att känna sig trygg med att bo hemma.

Gruppen äldre och äldre-äldres behov kommer behöva andra former av boende.

Trygghetsboendet i Bollebygd är ett boende som utvecklats i linje med detta. Det kan fungera som ett boende med känslan av att bo hemma men även känna trygghet av att det finns stöd och sällskap i nära anslutning till hemmet.

Mål 3

Andelen brukare inom särskilt boende som är mycket eller ganska nöjda med aktiviteterna som erbjuds ska vara minst 80 procent.

Målet har inte uppnåtts

Utifrån brukarenkäten är andelen boende som är mycket eller ganska nöjda med aktiviteterna i stort sett oförändrad. 55 procent 2015 i jämförelse med 57 procent 2014.

Enheten har arbetat mer aktivt med information i olika forum. Vid större aktiviteter informerades genom annonsering, inbjudningar och månadsbrev. Stående aktiviteter varje vecka annonserades på en anslagstavla. Trivselskvällar där även anhöriga var välkomna har genomförts. Vidare har det erbjudits temaveckor, grillkvällar och sommarcafé i trädgården. Varje avdelning har ett ansvarigt aktivitetsombud. Dessa har träffats regelbundet med dagverksamhet samt representanter från kultur och fritid. Under slutet av året startade en volontärverksamhet.

I samarbete med aktivitetsombud, dagverksamhet och volontärer kan ytterligare aktiviteter läggas till för de boende. Utifrån genomförandeplaner och husmöten kan en kunskapsbank med lättillgängligt innehåll byggas upp om aktiviteter som alla kan använda sig av.

Mål 4

Antal barnbokslån per barn i åldern 0-14 år ska öka med 5 procent utifrån 2014 års utfall 22,7 procent.

Målet har delvis uppnåtts

Biblioteket har under året inte lyckas nå målet att öka utlåningssiffrorna för åldersgruppen 0-14 år, däremot har utlåningssiffrorna från föregående år bibehållits. En bedrift som Bollebygds bibliotek är relativt ensam om i Västra Götaland, där så gott som alla kommuner har minskat sina utlåningssiffror för åldersgruppen.

Bollebygds bibliotek har under året delat ut gåvoböcker till nyfödda, 2½-åringar och 6-åringar. Förskoleklasserna har varit på studiebesök på huvudbiblioteket. Föräldraträffar, rytmik för barn 0-2 år, sagoklubb för barn 3-6 år, bokcirklar för barn och ungdomar på fritiden och i skolan samt författarbesök för åk 5 och 8 har genomförts under året. Andra aktiviteter är högläsning, bokprat och läsmaraton på skolbiblioteken.

Ett projekt mellan Krokdals förskola och biblioteket har fortsatt under året och syftar till mer medveten läsning på förskolan och ökat muntligt berättande. Verksamheten arbetar med att få bokombud på alla förskolor. Biblioteket har haft en gemensam föreläsning för personal i förskola, skola och bibliotek om lässtrategier i arbetet med barns och ungas läsförståelse,

”Sommarboken” har haft fyra träffar för barn ca 10-12 år. Träffarna syftar till att hålla igång läsningen under sommaren på ett lustfyllt sätt. Under vecka 44 arrangerade skolbibliotekarien på Bollebygds skolan ”Läslov”.

Hållbar utveckling och härlig livsmiljö**Mål 5:**

Antal deltagartillfällen i föreningsverksamhet (4-20 år) ska öka med minst 5 procent utifrån 2014 års utfall.

Målet har uppnåtts

De två senaste åren har föreningarnas aktivitetsstöd ökat 2013 med 9 procent och 2014 med 7 procent.

I Sverige har föreningarnas aktiviteter däremot minskat med 10-15 procent de senaste tio åren. Bollebygds kommun har ett förhållandevis rikt föreningsliv med många aktiva medlemmar.

De fyra största fotbollsföreningarna och handbollsföreningen har tagit fram en vision i syfte att vara väl förberedda då Bollebygds invånarantal ökar och för att säkra för en god anläggningskvalitet i framtiden.

Under 2014 har flera aktiviteter tillsammans med aktiva och engagerade personer dragit igång.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Mål 6

Andel som har haft långvarigt försörjningsstöd (10-12 månader) ska minska med minst 5 procentenheter jämfört med 2014.

Målet har uppnåtts

Antalet hushåll som räknades som långvarigt bidragsberoende var under år 2014 90 st., under samma period 2015 var antalet 62. Minskningen uppgår till 31 procent.

Tydligare insatser har under året gjorts på arbetsmarknadsenheten (AME). AME har arbetat med rutiner för ett ”snabb-spår och utvecklat integrering av samordningsförbundets aktiviteter Ny kraft och Aktiv hälsa. I stort sett alla som uppbar ekonomiskt bistånd remitteras till AME för en kartläggning. Fokus har legat på tydligare handläggningsrutiner, krav på sjukintyg och villkorad rätt till försörjningsstöd baserad på sysselsättning och aktivitet.

Mål 7

Dagkostnad inom daglig verksamhet LSS ska minska med minst 5 procent utifrån 2013 års utfall.

Målet har uppnåtts

Aktiviteter och planering har gått igenom för att uppnå effektivitet utan att göra avkall på kvaliteten.

En jämförelse för funktionshinderenhetens kostnader för daglig verksamhet visar att de har minskat med 7,5 procent mellan 2014 och 2015, rensat för annan fördelning av lokalhyror. En del av minskningen beror på att kostnader för städning har flyttats. Om man enbart tittar på personalkostnaderna så har de ökat med 1,5 procent. Antalet brukare har dock ökat mellan åren med 13 procent. Personalkostnaden per brukare har därmed minskat med knappt 10 procent. Total kostnad per brukare har minskat ännu mer.

Målet gällde en minskning jämfört med 2013 års utfall vilket också uppfylls, sedan dess har antalet brukare ökat med hela 44 procent.

Inom området har en större organisationsförändring ägt rum. Den nya planeringen kommer att innebära större samordning i verksamheten och i och med det en effektivare personalstruktur. Fler brukare har tillkommit under andra halvåret och genom god aktivitetsplanering har dessa brukare kunna hanteras inom ramen för den uppbyggda verksamheten.

Ekonomi

Bildnings- och omsorgsnämndens resultat

	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse	Utfall 2014	Utfall 2013
Intäkter:	67 609	49 339	18 270	52 198	43 422
Kostnader:					
Bidrag	-13 308	-13 350	42	-11 004	-10 390
Köpt verksamhet	-92 391	-82 205	-10 186	-86 232	-91 005
Personalkostnader	-225 484	-218 729	-6 755	-210 280	-201 257
Lokalkostnader	-32 801	-33 909	1 107	-30 720	-31 303
Material och Tjänster	-34 416	-30 696	-3 720	-43 355	-24 618
Kapitalkostnader	-2 104	-2 188	84	-1 972	-1 866
Summa kostnader	-400 479	-381 077	-19 428	-383 563	-360 439
Nettokostnader	-332 895	-331 738	-1 158	-331 366	-317 017
Budgetram	-331 737	-331 738	0	-327 573	-320 882
Resultat	-1 158	0	-1 158	-3 793	3 865

Resultatet för 2015 är ett underskott på -1 158 tkr. Kortfattat kan man säga att äldreboendena har svårt att klara budget, där är det ett underskott på -2 300 tkr. Även hemtjänsten och hemsjukvården visar underskott. Individ- och familjeomsorgen visar ett underskott på -1 700 tkr och funktionshinder -300 tkr. Grundskoleverksamheten följer budget (om man slår ihop fritidshem och skola) och förskole- och gymnasieverksamhet går båda med överskott, 1 500 respektive 500 tkr.

Fram till och med 2014 bedrevs verksamheten till stora delar i två nämnder, barn- och utbildningsnämnden samt omsorgsnämnden. Även bl.a. kulturverksamheten som tidigare låg under KS ingår nu i BON. För jämförelse är resultaten hopslaget i tabellen ovan för 2013 och 2014. Tillsammans så gick de back med -3 800 tkr 2014 medan det var överskott på 3 900 tkr 2013. En del förändringar i internfakturering har skett mellan åren vilket gör det svårt att jämföra de olika raderna med varandra.

Resultat per verksamhet

Verksamhet	Nettokostnad 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Nettokostnad 2014	Nettokostnad 2013
Förskola inkl. pedagogisk omsorg	-52 393	-53 862	1 469	-52 754	-51 924
Fritidshem	-13 403	-14 511	1 107	-12 061	-12 107
Grundskola F-9 inkl. särskola	-93 117	-92 020	-1 097	-97 054	-94 216
Gymnasieskola inkl. gymnasiesärskola	-34 147	-34 655	507	-33 006	-34 674
Äldreboende	-26 594	-24 262	-2 332	-28 769	-27 689
Hemtjänst inkl. korttidsboende	-19 683	-19 008	-675	-17 241	-15 936
Hemsjukvård	-15 221	-14 350	-871	-15 638	-13 752
Funktionsnedsättning LSS	-27 014	-26 712	-302	-22 936	-23 279
Individ- och familjeomsorg	-24 872	-23 157	-1 715	-24 824	-22 819
Övrigt (nämnd, kultur, bibliotek, vuxenutbildning, gemensam administration)	-26 451	-29 201	2 751	-27 081	-20 616
Summa	-332 895	-331 738	-1 158	-331 364	-317 012

Tabell 12 visar nettokostnad per verksamhet. Eftersom vissa tjänster och kostnader har flyttats mellan verksamheterna så är det inte möjligt att fullt ut jämföra mellan åren. En fullständig fördelning görs i mars månad och skickas till SCB.

Prestationer

	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse	Utfall 2014	Utfall 2013
Antal barn i förskola	546	522	24	516	521
- varav köpt verksamhet	38	35	3	26	21
- varav såld verksamhet	16	10	6	8	10
Antal barn i pedagogisk omsorg	0	6	-6	7	6
Antal barn i förskoleklass	126	119	7	117	121
- varav köpt verksamhet	27	27	0	26	26
- varav såld verksamhet	3	2	1	3	2
Antal elever i grundskola år 1-9	1023	983	40	951	945
- varav köpt verksamhet	193	198	-5	206	201
- varav såld verksamhet	25	23	2	20	15
Antal elever i grundsärskola	8	8	0	10	10
- varav köpt verksamhet	2	2	0	2	2
Antal elever i fritidshem	472	445	27	439	437
- varav köpt verksamhet	110	99	1	100	99
- varav såld verksamhet	10	9	1	7	8
Antal elever i gymnasiet	298	281	17	284	299
- varav i egen regi	10	6	4	8	
Antal elever i gymnasiesärskola	6	7	-1	7	9
Antal hemtjänstären	120	123	-3	120	133
- i egen regi	115	109	+6	106	120
- i extern regi	4	14	-10	14	13
Antal boendeplatser ÅO	72,4	78	-5,6	74,3	75
- demensboende	29,9	33	-3,1	32,0	31
- somatiskt boende	36,3	37	-0,7	36,1	36
- korttidsboende	6,2	8	-1,8	6,2	8

Tabellen ovan anger budgeterade prestationer i kommunfullmäktiges tilldelning av budget och faktiskt utfall under tre år. Budgeten för nämnden har reglerats vid årets slut utifrån verkliga prestationer jämfört med vad budgeten byggde på. För förskola och skola innebar det att nämnden tilldelades 3,7 miljoner kronor då prestationerna blev fler än budgeterat. För äldreomsorgens del innebar det tvärtom att nämnden lämnade 4,0 miljoner kronor. Regleringen gjordes gentemot kommunens ofördelade budget.

Den stora förändringen är som synes, antal elever i grundskolan som är 40 fler än budgeterat. Även antal barn i förskola, fritidshem och i gymnasieskolan är fler än budgeterat. Inom äldreomsorgen är varje brukare i särskilt boende budgeterad till ca 640 tkr. Även små förändringar här ger stor effekt i tilldelad budget.

Antal brukare inom funktionshinder finns inte med här då en reglering gentemot fullmäktige inte sker under 2015 för detta. Men i uppföljningsrapport 5, så redogjordes för vad de ökade prestationerna i denna verksamhet motsvarar budgetmässigt. Det motsvarade ca 4 miljoner kronor. Samtidigt så finns det vissa verksamheter som går åt andra hållet, som man inte heller gör någon reglering för. Kostnaden för försörjningsstöd har t.ex. minskat mellan åren.

Investeringar

tkr	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse	Utfall 2014	Utfall 2013
Gymnastiksal, redskap	-141				
Färsmaskin, kök	-85				
Kopiator	-66				
Övrigt, möbler, mm	-484				
Totalt	-776	-1 300	+524	-1 562	-1 506

Bildnings- och omsorgsförvaltningen har investerat för 776 tkr vilket är 524 tkr mindre än tilldelad ram. Det är också mindre än tidigare år.

Personalstatistik

	Jan-dec 2015			Jan-dec 2014		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	405	51	456	i.u.	i.u.	i.u.
Antal visstidsanställda	38	15	53	i.u.	i.u.	i.u.
Antal timavlönade (timmar)	78 444	29 050	107 494	i.u.	i.u.	i.u.
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	8 744	6 064	14 808	i.u.	i.u.	i.u.
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	78,8	86,3	79,6	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro (%)	8,1	4,6	7,6	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	36,1	23,4	35,0	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	4,6	6,8	5,1	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	9,1	2,2	8,1	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	8,5	6,4	8,3	i.u.	i.u.	i.u.

Bildnings- och omsorgsnämnden: Årets verksamhet

Integration

I Bollebygd ses människor oberoende av kön, ålder, religion, etnisk bakgrund, erfarenheter, kunskaper och kultur som en tillgång. Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna vara delaktiga i och bidra till kommunens positiva utveckling.

KomIn (i Resursteamets lokaler) är en öppen verksamhet där möjlighet finns till social samvaro, språkträning och kreativ verksamhet i en trygg och avslappnad miljö. Kommunens flyktingsamordnare introducerar de nyanlända till KomIn verksamheten. KomIn har även samarbete med AME. Personal från Resursteamet finns tillgänglig för stöd och rådgivning. Ungdomsgården arbetar på liknande sätt med målgruppen ungdomar. Gårdsverksamheten och tillhörande aktiviteter ger nyanlända ungdomar en möjlighet att träffa nya vänner, hitta nya fritidsintressen och få stöd från andra vuxna.

Bollebygds grundskolor har deltagit i en utbildning på Göteborgs universitet om nyanländas lärande. I gruppen ingår både pedagoger och en rektor.

Nyanlända elever integreras direkt i vanliga klasser så att de blir en del av verksamheten och får svenska vänner. Skolorna försöker också ordna studiehundledning på deras modersmål.

Arbetet med integration hör givetvis också hemma inom likabehandlingsarbetet som förskolor och skolor arbetar med enligt lag.

Bostadsplanering

Under året har förvaltningen aktualiserat det akuta behovet av boendeplatser för ensamkommande barn, för personer med autism samt för placeringen av baslägenheter. För att kunna ta emot nyanlända krävs möjlighet att erbjuda bostäder. Under året har några lägenheter och möjligheter till nyproduktion i befintliga fastigheter tillkommit..

Aktivitetsansvaret

Från och med den 1 januari 2015 har kommunerna ett aktivitetsansvar för de ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och som inte genomför eller har fullföljt någon utbildning på nationella program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildningar. Ansvaret läggs under enhet individ- och familjeomsorg.

Arbetet med de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret har letts av personal inom Arbetsmarknadsenheten i nära samverkan med Bollebygdsskolan. Bollebygds kommun och Arbetsförmedlingen har under året kommit överens om ett samarbete DUA (Delegationen för unga till arbete) som bland annat rör de ungdomar som finns inom aktivitetsansvaret. Syftet är att man ska kunna identifiera dessa ungdomar i ett tidigare skede och därmed förebygga att de avbryter eller ej påbörjar gymnasiestudier och hamnar i isolering, sysslolöshet och psykisk ohälsa.

Anhörigstöd/aktivitetssamordnare

Sedan 2009 är kommunerna skyldiga att erbjuda stöd till personer som vårdar eller hjälper en närstående på grund av hög ålder, långvarig sjukdom eller funktionshinder. Krav ställs på att kommunen inför rutiner för att tidigt fånga upp de anhörigas behov av stöd och tydligt informera om vilket stöd som kommunen erbjuder. När inflyttningen påbörjas i trygghetsboendet 2016, blir detta en uppgift att arbeta mer aktivt med.

Valfrihetssystem inom hemtjänsten enligt lagen om valfrihet, LOV

Under året har kommunens ersättningsnivå reviderats för enskilda utförare av hemtjänst enligt LOV. Beslutet innebar även att ersättningsnivåerna differentieras för service- respektive omvårdnadsinsatser.

Arbetskläder

Budgetmedel har tilldelats för att bekosta arbetskläder. Vård- och omsorgspersonal prioriterades under 2015.

Vårdgivare och de som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ansvarar för att hanteringen av arbetskläder görs så att det inte finns risk för smittspridning. Fortsatt satsning på arbetskläder måste prioriteras för vård- och omsorgspersonal.

Förskoleplatser i Olsfors

Med dagens befolkningmängd kommer det att saknas 10-15 platser i förskolan i Olsfors de närmaste åren. Detta innebär att Guldgruvan (på skolområdet) kommer att vara kvar 2016.

Fritidshem

Bollebygds kommun fortsätter sitt nätverk i fritidshemmen för att synliggöra verksamheten och stärka kvaliteten. Under året har antalet fritidspedagoger eller lärare med inriktning mot fritidshem ökat från tre till nio personer. Utbildning för uppdraget är en grund för god kvalitet och förståelse för det systematiska kvalitetsarbetet.

Salutogent förhållningssätt

Det salutogena perspektivet fokuserar på att se till det friska hos personen och att beakta varje enskild persons förutsättningar. Uppgiften för all personal är att främja den äldre personens hälsa och välbefinnande. Representanter från äldreomsorgen har deltagit i en salutogen ledarskapsutbildning.

För att få en mer individfokuserad genomförandeplan har enheterna utvecklat en dokumentationsform som dokumenterar i jag-form. Tanken är att den boende/brukarens syn och önskemål tydligare framkommer

Restaurang Bollegården

Bollegården ska vara en attraktiv restaurang och ett självklart val för gästen/målgruppen. Verksamheten strävar efter att skapa engagemang och samråd kring måltider både på avdelning och i restaurang, med fokus på måltidsmiljö. Matsedlarna följer rekommendationer för varje

målgrupp men arbetet med näringsberäkning av matsedlar är inte klart. Kvaliteten på råvarorna som används är hög och restaurangen har arbetat med tillagningsmetoder och receptur. Arbetet med matråd har kommit igång under året.

Trygg hemgång

Efter en sjukhusvistelse har många vårdtagare/patienter en önskan att få komma till korttidsboende innan hemgång. I närvårdssamverkan beslutades att ta fram förslag på ny arbetsrutin. En arbetsgrupp bildades med en representant från varje område. Arbetsgruppens arbete har inte kommit igång fullt ut då biståndshandläggarna har varit underbemanning och inte kunnat prioritera frågan. Arbetet fortsätter under 2016.

Läsluft

Läsförståelse och skrivförmåga är avgörande för elevernas lärande i alla skolämnen. För att förbättra elevernas läsförståelse och skrivförmåga deltar Bollebygds kommun i Skolverkets satsning Läsluft. Läsluft är en fortbildning för lärare och bygger på kollegialt lärande.

Barnomsorg på obekväm arbetstid

Under 2015 har förvaltningen arbetat med en långsiktig och hållbar lösning för barnomsorg på obekväm arbetstid. Verksamheten finns reglerad i skollagen 25 kap 5 §.

Verksamheten har förlagts till Ekdalens förskola. Kommunen har sökt statsbidrag för omsorg på obekväm arbetstid, vilket är vardagar mellan 19.00 och 06.00 samt helger.

Två medarbetare arbetar enligt schema men då kommunen har ett förhållandevis stort antal barn inskrivna (12 st.) behövs ibland vikarier.

eHälsa

eHälsa syftar till att tillvarata den digitala tekniken för att öka brukarnas delaktighet, självständighet och behov av tillgänglig information. NPÖ (Nationell patientöversikt) är en IT-lösning som innebär att hälso- och sjukvårdspersonal i Bollebygds kommun får tillgång till elektroniska patientjournaler hos andra vårdgivare. NPÖ infördes under senare delen av hösten och fungerar väl. Förvaltningen ser över förutsättningarna för en genomförandeplan för digitala trygghetslarm.

Elevhälsoplan

Elevhälsan har genomfört uppdraget att upprätta en Barn- och elevhälsoplan. Under 2016 ska planen implementeras på samtliga enheter och elevhälsans uppdrag ska göras tydligt.

De specifika målen för Elevhälsan läggs in på respektive enhet i Enhetsplanen 2016.

Välfärdsbokslut

Inom folkhälsa har särskilt två indikatorer valts för uppföljning och analys:

Folkhälsomål 2: Ekonomiska och sociala förutsättningar

Antal arbetslösa i åldern 18-24 år

I december 2015 finns det i Bollebygd 32 personer i åldern 18-24 år som är registrerade som arbetslösa. De är registrerade som öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd.

Folkhälsomål 2: Barn och ungas uppväxtvillkor

Antal och insatser för ungdomar som berörs av kommunens aktivitetsansvar:

15 personer står registrerade i kommunens aktivitetsansvar. 6 av dem har ingen sysselsättning. 5 har arbete, 2 ingår i annan åtgärd och 1 går på vuxenutbildning.

Arbetsmarknadsenheten arbetar i nära samverkan med Arbetsförmedlingen, skola och socialtjänst. Arbetet med att motivera ungdomar att bryta sin isolering och inaktivitet kräver tid och tålamod. Samverkan mellan myndigheter och instanser är en förutsättning.

Ungas inflytande i kommunala besluts- och planeringsprocesser

Bildnings- och omsorgsnämnden har för 2015 valt processerna:

Planering och genomförande av School's out, en drogfri skolavslutning.

Arrangemanget School's out genomfördes som planerat 11 juni med flera populära aktiviteter och artister. Arbetsgruppen ungdomar genomförde arrangemanget tillsammans med vuxengruppen som planerat. Ett väl genomfört arrangemang och ett gott exempel på bra samarbete över verksamhet och åldersgränser.

Med kvarvarande pengar i projektet ordnade elevrådet tillsammans med ungdomsutvecklarna School's out festivalen Winter edition vid vinterlovet, med mycket god uppslutning.

Planering och byggnation av den nya F-6 skolan

År 2015 har inte gett många tillfällen för eleverna att påverka. Processen har rullat på och varit ganska teknisk och abstrakt.

I takt med att byggnation och planering framskrider får eleverna bättre möjlighet att föreställa sig skolan och därigenom känna ökat engagemang. Under vårterminen 2016 kommer skolan att fortsätta processen med att ge namn åt skolans olika delar på klassråd och elevråd med mera. Tanken är att eleverna i hög grad ska bli delaktiga i den konstnärlig utsmyckning av den nya skolan. Skolan kommer att använda medel från Skapande skola samt kommunens avsatta medel.

Policy för funktionshinderfrågor

Bollebygds kommun har antagit en policy för funktionshinderfrågor. Syftet är att säkerställa att kommunen efterlever FN:s konvention för rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I policyn definieras fyra områden som kommunen särskilt ska prioritera genom att arbeta med ett antal olika strategier. De prioriterade områdena är: medvetenhet och bemötande; tillgänglighet; delaktighet; och samordning.

Flera enheter har påbörjat sitt arbete med policyn men behöver arbeta vidare i frågan under 2016.

Utredningsmodellen äldres behov i centrum, ÄBIC

Omsorgsnämnden beslutade 2014 att införa utredningsmodellen äldres behov i centrum, ÄBIC, för handläggning av ansökningar om biståndsinsatser för äldre. En ny projektplan har arbetats fram under 2015 och nya processledare kommer att utbildas under våren 2016.

Ansvaret för äldre personer och bemanning i särskilt boende

Socialstyrelsen lämnade under 2015 förslag till regeringen om föreskrifter och allmänna råd rörande bemanning i särskilda boenden. Regeringen bereder för närvarande frågan i regeringskansliet.

Demokrati och delaktighet

Under året har nämnden fått information kring samtliga verksamhetsområden såsom individ och familjeomsorg, kultur och fritid, hälso- och sjukvård, MAS:s (medicinsk ansvarig sjuksköterska) uppdrag, äldreomsorg, förskola, skola, funktionsnedsättning, vuxenutbildning med mera. Många förtroendevalda har deltagit i de kommungemensamma utbildningarna som bland annat handlat om kommunens styrmodell, offentlighet/sekretess och personalpolitiken.

Trygghet, säkerhet och krisberedskap

Enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) har bildnings- och omsorgsnämnden gjort en risk- och sårbarhetsanalys och värderat vilka händelser som kan inträffa samt hur dessa händelser skulle kunna påverka verksamheten. Risk- och sårbarhetsanalysen följer MSBs

föreskrifter och har genomförts av beredskapssamordnare, MAS (medicinsk ansvarig sjuksköterska) samt utvecklingsledare.

Personalutveckling

Personalinformation

På grund av omorganisationen 2014-2015 då ett antal funktioner flyttades från eller till bildnings- och omsorgsnämnden är det svårt att få en jämförande statistik med tidigare år.

Det finns 509 tillsvidare och visstidsanställda inom bildnings- och omsorgsförvaltningen vilket är en ökning jämfört med 2014. Till den nybildade förvaltningen har kultur, fritid och turism samt arbetsmarknadsinsatser tillkommit. Dessa verksamheter låg tidigare under kommunstyrelseförvaltningen.

Antal timmar utförda av timavlönade har ökat med cirka 5 400 timmar jämfört med december 2014. Ökningen återfinns i ”gamla” barn- och utbildningsförvaltningen och förklaras delvis av införandet av barnomsorg på obekvämt arbetstid samt en ökad sjukfrånvaro.. Flera enheter har under året kommit igång med arbetet kring ökad grundbemanning.

Förvaltningens totala sjukfrånvaro uppgår för helåret till 7,6 procent. I samband med omorganisationen den 1 januari 2015 flyttades ett antal funktioner mellan de olika nämndernas ansvarsområden. Jämförbar statistik mellan 2014 och 2015 finns därför inte tillgänglig på förvaltningsnivå. Viss indikation på måluppfyllelse ges ändå baserat på att barn- och utbildningsförvaltningen 2014 hade en sjukfrånvaro på 6,1 procent och omsorgsförvaltningen 8,0 procent.

Sjukfrånvaron för hela kommunen 2015 är 7,2 procent, att jämföra med 6,4 procent för 2014.

Kompetensutveckling

Under hösten genomfördes en kartläggning av chefernas upplevda kompetensutvecklingsbehov. Ett flertal utbildningsinsatser för chefer planeras för 2016.

Under året har förvaltningens nyanställda chefer erbjudits chefshandledning av en extern handledare i enlighet med kommunens kompetensförsörjningsplan. Handledning erbjuds även utifrån behov.

Rektorsprogrammet är en statligt reglerad befattningsutbildning. En rektor och en förskolechef har slutfört rektorsprogram under året, en rektor har på grund av sjukdom fått göra ett uppehåll. Övriga rektorer och förskolechefer förutom en nyanställd förskolechef har genomgått programmet. Förskolechefen anmäls för start under 2016.

Nationell ledarskapsutbildning för äldreomsorgens chefer Ledarskapsutbildningen är en satsning som görs för att stärka och utveckla kompetensen hos enhetschefer och ledare i äldreomsorgen. En enhetschef har slutfört utbildningen under året.

Verksamhetschefen för måltid och lokalvård har under året deltagit i flera arrangemang kring måltider till exempel Kostdagarna, Seniormat med SPF, dialog för att ta fram en långsiktig livsmedelsstrategi i Sverige (med bl.a. länsstyrelsen, landsbygds minister, producenter), informationseminarium livsmedelsupphandling Konkurrensverket och specialkost skola/förskola. Hon har även föreläst om Bollebygd som ett gott exempel vad gäller upphandling av svenskt kött för organisationen Svenskt kött.

I syfte att utveckla upphandlingen inom kommunen har en inköpsutbildning genomförts för samtliga inköpsansvariga och upphandlingssamordnare enligt upphandlings- och inköpspolicy.

Medarbetarutveckling har skett inom följande områden:

- Natur- och teknikutveckling
- Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
- Aktionsforskning
- Utbildning för barnskötare
- Stärka fritidshemmets roll
- Social dokumentation inom äldreomsorgen
- Värdegrund för äldreomsorg och område funktionsnedsättning
- Omvärldsbevakning, närvårdssamverkan, dialoger och utbildning med inriktningar gentemot psykisk ohälsa och förflyttning för legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal
- Brand
- Hjärt- och lungräddning

Rekrytering

Under året har 85 tillsvidareanställda medarbetare rekryterats till förvaltningen varav ett flertal lärare, socialsekreterare, personliga assistenter, habiliteringspersonal, undersköterskor och förskollärare. Fem av de som rekryterats externt har ledande funktioner: Verksamhetschef IFO, biträdande rektor, enhetschef äldreomsorg, gruppleddare IFO samt enhetschef till område funktionsnedsättning.

Utöver detta har 13 personer rekryterats internt till nya befattningar inom förvaltningen. Sju av dessa har ledande funktioner.

Tillgången på fritidspedagoger samt lärare med behörighet att undervisa i språk, NO och slöjd är fortsatt otillräcklig. Svårigheter finns att rekrytera vård- och omsorgspersonal, habiliteringspersonal med kompetens inom flera områden (teckenspråk, autism och psykiatri),

förskollärare och socionomer. Kommunen behöver aktivt arbeta vidare med att vara en attraktiv arbetsgivare för att i högre utsträckning kunna säkra framtida kompetensförsörjning. Flera av verksamheterna bedriver ett offensivt rekryteringsarbete, exempelvis genom att ta direktkontakt med arbetsförmedlingen, nyttja personliga kontaktnät, delta vid jobbmässor, besöka lärosäten, annonsera i flera olika medier etc.

Mångfald och jämställdhet

Aktiviteter utifrån kommunens jämställdhets – och mångfaldsplan har genomförts enligt plan. Ett nytt uppdrag, 2015-2017 är att ta fram en plan för hur kommunen aktivt ska arbeta mot rasism och främlingsfientlighet inom alla verksamheter.

I skola och förskola tar man regelbundet upp diskussioner och värderingsövningar utifrån läroplanens skrivning om grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. I grundskolan arbetar man löpande för mångfald och hållbar jämställdhet. Läroplanens skrivningar om jämställdhet talar om skolpersonalens bemötande, bedömningar, krav och förväntningar, samt uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Inom område funktionsnedsättning är det önskvärt att mångfalden inom personalgruppen ska öka. Personer som är i behov av stöd, lever och kommer ifrån olika förhållanden.

Arbetsmiljö och hälsa

Medarbetarenkäten genomfördes under våren och verksamheterna har under hösten arbetat med resultatet.

Riskbedömning av planerad organisationsförändring i samband med att barn- och utbildningsförvaltningen slogs samman med omsorgsförvaltningen, genomfördes under hösten 2014. Uppföljning av planerade åtgärder har skett under året i enlighet med handlingsplanen. Den grupputvecklingsinsats som har genomförts på Bollebygds skolan F-6 med konsultstöd under 2014 och 2015 avslutas under 2016. Arbetet fortsätter inom ramen för samverkan och det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetsmiljöverket genomförde under oktober månad inspektioner på förskolorna Ekdalen, Eriksgården och Nya Slättängsgården. Två av förskolorna fick vardera ett påpekande avseende behov av skriftlig dokumentation. Detta är åtgärdat.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden bildades den 1 januari 2015. Verksamheten har tidigare tillhört kommunstyrelseförvaltningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen består av två myndighetsenheter: bygg- och miljö samt fysisk planering, två operativa driftverksamheter: teknisk försörjning och fastigheter samt en stab.

I myndighetsdelen ingår bygglov, tillstånd och tillsyn för miljö- och hälsa, läkemedel, bostadsanpassningar, tobak och alkohol. Fysisk planering omfattar detaljplaner, översiktlig planering, mark och exploatering. Teknisk försörjning omfattar kommunens gatunät, vatten och avloppsnät med anläggningar, renhållning, gatubelysning samt park, skog och naturmark samt badstränder. Fastigheter omfattar kommunens fastigheter, förvaltning, uthyrning, vaktmästeri samt nybyggnation. I staben ingår förvaltningsadministration, teknisk kundtjänst, utvecklingsfrågor för samhällsbyggnad och ansvar för kommunens fordonspark.

Hållbar utveckling och härlig livsmiljö

Mål 1

Enskilda avlopp ska besökas och granskas enligt vad som anges i tillsynsplanen för 2015.

Målet har inte uppnåtts

Målet var att inventera 25 enskilda avlopp under året. Detta har inte hunnits med då verksamheten behövde prioritera inkommande ärenden samt hantera den handläggning som tidigare inventeringar har genererat.

De timmar som avtalades med annan kommun genom Sjuhärads samarbetsavtal har inte kunnat nyttjas då avtalskommunen inte haft möjlighet att släppa timmar till Bollebygd kommun.

Tillgänglighet och goda kommunikationer

Mål 2

År 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag i Bollebygd ha tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s.

Målet har uppnåtts

Den bredbandsstrategi som färdigställdes under 2015, redovisar hur målet kan uppnås. Verksamheten har under året anlitat en bredbandssamordnare i samarbete med Härryda kommun. Samverkansavtal tecknades under hösten med Telia Sonera som ska garantera en tillgång på 65 procent under de närmaste två åren. Utbyggnad enligt bredbandsstrategin påbörjas under första kvartalet 2016.

Samhällsbyggnadsnämndens egna mål

Mål 3

Lokaleffektivisering genom strategisk lokalförsörjningsplan.

Målet har delvis uppnåtts

En nybildad lokalförsörjningsgrupp arbetar med frågorna sedan hösten 2015. Gruppen ska arbeta fram ett lokalförsörjningsprogram som underlag för framtida investeringar. Det finns ett omgående behov av lokaler, speciellt för boende för kommunens LSS-verksamhet. Ny skola och förskola behövs tidigare än vad som tidigare planerats (2019).

Mål 4

Ta fram behov av ramavtal för Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet. Prioritera viktigaste ramavtal, till exempel för entreprenörer och konsulter. Genomföra upphandling av ramavtal. Minst tre ramavtal ska tas fram för år 2015.

Målet har uppnåtts

Samhällsbyggnadsförvaltningen har under våren sammanställt en förteckning över de avtal som behöver tecknas och gjort en prioriteringsordning av dessa. Utifrån prioriteringsordningen har samhällsbyggnadsförvaltningen tecknat avtal inom bland annat följande områden: planarkitekter, beläggning, vinterväghållning, juridisk konsultation, fordonsbränsle, hushållsentreprenad avfall 2016, konsulter inom gata/mark, dricksvatten, avloppsrening, VA-ledningar, avfall samt ramavtal gällande hantverkartjänster.

Mål 5

Ta fram strategi för att säkerställa markreserven vid utbyggnad av Bollebygd i anslutning till etablering av stationsområdet samt för kontrollerad tillväxt av bostadsutbyggnad.

Målet har inte uppnåtts

En extern konsult anlätades för att dels ta fram en nyttoanalys inför Sverigeförhandlingarna, dels arbeta fram en strategi för att säkerställa kommunens markreserv avseende bostadsutbyggnad och verksamhetsmark i anslutning till ett framtida stationsområde. Nyttoanalysen prioriterades framför en strategi för markreserv. Strategin är därför inte färdigställd.

Mål 6

Ta fram strategi för effektivisering av kommunens fordonspark samt för möjligheten att driva fordonsparken som bilpool för kommunens tjänsteresor.

Målet har delvis uppnåtts

Under året har en kartläggning gjorts av nuläge och behov för fordonsparken avseende drift och ekonomi som jämförelsetal. En strategi för hur fordonsparken kan fungera på ett mer

ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med större tillgänglighet än i nuläget är framtagen och presenterad för kommunledningsgruppen. En större bilpool har skapats, provats och följts upp. Fordonsparken har effektiviserats genom bättre samordning och nyttjandegraden av vissa bilar har ökat.

Då beslut inte är fattat kring hur fordonsparken ska organiseras bedöms målet som delvis uppfyllt.

Mål 7

Ta fram plan för kontrollerad tillväxt. Enligt kommunens vision ska antalet kommuninvånare växa med 1 procent per år till 10 000 år 2025. För att få en kontroll på de ekonomiska förutsättningarna och för att kommunen aktivt ska kunna styra tillväxten där så är möjligt krävs en strategi.

Målet har delvis uppnåtts

Ett förslag till plan för kontrollerad tillväxt – bostadsförsörjningsprogram - har arbetats fram och presenterats för nämnden. Förslaget till program har återremitterats till förvaltningen. En djupare analys behöver göras i syfte att klargöra en tillväxttakt som är ekonomiskt hållbar samtidigt som Sverigeförhandlingen bidrog till att svar på frågor som är avgörande för kommande tillväxttakt saknades.

Mål 8

Möjligheterna ska undersökas att anlägga en motions slinga i naturmiljö i anslutning till samhället

Målet har uppnåtts

Två förslag till placering av motions slinga har tagits fram: Rinnaområdet och idrottsplatsområdet vid Björnskogsvallen. Förslagen presenteras för beslut i samhällsbyggnadsnämnden under våren 2016.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning**Mål 9**

Energiförbrukningen i kommunens samlade fastighetsbestånd ska minska med minst 2 procentenheter per år under perioden 2009-2020. Det innebär att energiförbrukningen 2015 ska vara 12 procent lägre än 2009.

Målet har uppnåtts

Under år 2015 har de sista omställningarna från olja och el till värmepump utförts på Råssa och Krafthuset. Därmed har energieffektiviseringar avseende uppvärmningssystem för kommunens samtliga fastigheter färdigställt.

Ekonomi

Samhällsbyggnadsnämndens resultat

	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	53 847	50 740	3 107
Personalkostnader	22 029	22 256	227
Köpt verksamhet	10 289	8 183	-2 106
Övrigt	24 218	25 027	809
Kapitalkostnader	20 830	23 593	2 763
Summa kostnader	77 366	79 059	1 693
Nettokostnader	-23 519	-28 319	4 800
Budgetram	-28 319		
Resultat	4 800		

Nämnden redovisar totalt ett överskott gentemot tilldelad budget på 4,8 miljoner kronor, intäkterna överstiger budgeten med 3,1 miljoner kronor och kostnaderna är 1,7 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Avvikelser mot budget per intäkt- och kostnadsslag

Inom såväl VA- som renhållning redovisas högre intäkter än budgeterat, totalt 1,3 miljoner kronor. Ej budgeterade intäkter för anslutningsavgifter uppgår till 0,9 miljoner kronor samt statsbidrag för arbete med energirådgivning och naturvårdsplan, 0,5 miljoner kronor.

Personalkostnaderna ligger i stort sett i nivå med budget.

Köpt verksamhet omfattar främst renhållning/ avfall och t ex köp av LBC.

Kostnadsöverskridandet täcks av avgifter och överskott inom andra kostnadsslag.

Kapitalkostnaden (ränta- och avskrivning) genererar ett överskott på nästan 2,8 miljoner kronor.

Överskott redovisas främst inom fastigheter och gemensam verksamhet.

Jämförelse med tidigare år

Eftersom nämndens verksamhet tidigare år redovisas under kommunstyrelsen görs ingen jämförelse med tidigare år.

Resultat per verksamhet

Nettokostnad tkr	Totalt	Budget	Avvikelse
100 Nämnd- & styrelseverksamhet	802	565	-237
130 Övrig politisk verksamhet	11	0	-11
215 Fysisk tekn plan, bostförbättr	4 950	8 685	3 735
225 Konsument- & energirådgivning	-7	0	7
230 Turistverksamhet	12	0	-12
249 Gator, vägar och parkering	7 475	6 944	-531
250 Parker	2 878	2 495	-383
261 Miljö- & hälsoskydd, myndutövn	1 395	1 772	377
263 Miljö- hälsa & hållbar utv	140	125	-15
267 Alkoholtillstånd m.m.	64	130	66
270 Räddningstjänst	60	0	-60
275 Totalförsvär & samhällsskydd	40	0	-40
340 Idrotts- & fritidsanläggningar	150	138	-12
500 Vård o omsorg	109	10	-99
515 Bostadsanpassning	654	1 224	570
810 Kommersiell verksamhet	2	2	0
832 Buss, bil & spår bunden trafik	1	27	26
860 Fjärrvärmeförsörjning		0	0
865 Vattenförsörjn & avloppshant	1 337	2 038	701
870 Avfallshantering	-538	186	724
910 Gemensamma lokaler fastighet	512	1 334	822
920 Gemensamma verksamheter, inkl fordon	3 472	2 644	-828
Totalt	23 519	28 319	4 800

Investeringar

Belopp i tkr	Utfall jan-dec 2015	Budget 2015	Differens
Kommunala gång- & cykelvägar, projekt 9785	-477	-1 400	923
Gång- & cykelväg Olsfors/Brandshed, projekt 7028, 9771	-2 625	-4 952	2 327
Gång- & cykelväg Kungsbackavägen projekt 9778	-461	0	-461
Bollebygdskolan F-6, projekt 9767	-25 332	--37 000	11 668
Ombyggnad Örelundskolan, projekt 9782	-558	-816	258
Allaktivitetshus/omb Krafthuset	0	-500	500
Krafthuset uppvärmning, projekt 9764	-365	-700	335
Råssa uppvärmning/skärmtak, projekt 9763	-746	-900	154
Lokal för räddningstjänst	0	0	0
Reinvesteringar samhällsbyggnadsförvaltningen 9993	-252	-1 200	948
Summa skattefinansierade investeringar	-30 816	-47 468	16 652
Åtgärder Råssa ÅVC, projekt 9779	0	0	0
Reservvatten Bollebygd, projekt 9781	0	-200	200
Ny vattentäkt och verk Töllesjö, projekt 9780	-34	-600	566
Övervakningssystem VA-verken, projekt 9808	-337	-582	245
Reinvesteringar VA-anläggning, projekt 9837	-554	-3 259	2 705
VA-plan	0	-500	500
Summa avgiftsfinansierade investeringar	-924	-5 141	4 216
Exploateringar Tyftet, projekt 7000, kostnader	-1 647	-18 500	16 853
Exploateringar Tyftet, projekt 7000, intäkter	4 085	3 000	1 085
Exploateringar Grönkullen/Getabrohult, kostnader	-2	-500	498
Exploateringar Grönkullen/Getabrohult, intäkter	0	500	-500
Exploateringar Getabrohult, projekt 7025	-214	-2 600	2 386
Exploatering Malmgården, projekt 7008	5	-700	705
Exploateringar Bergadalen etapp 1, projekt 7009	3 391	5 000	-1 609
Järnvägsutredning, projekt 7022	-425	-1 901	1 476
Hedeområdet, projekt 9940	544	0	544
Prästgården 1:2, 7026	-1	0	-1
Årligt anslag plankostnader exkl lön, inkl projekt 7027	-128	-500	373
Ersättning förlorad byggrätt Flässjum 2:12	0	0	0
Summa exploateringar	5 609	-16 201	21 810
Totalt	-26 131	-68 810	42 679

Personalstatistik

	Jan-dec 2015			Jan-dec 2014		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	13	19	32	i.u.	i.u.	i.u.
Antal visstidsanställda	2	2	4	i.u.	i.u.	i.u.
Antal timavlönade (timmar)	0	1 274	1 274	i.u.	i.u.	i.u.
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	130	435	565	i.u.	i.u.	i.u.
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	100,0	100,0	100,0	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro (%)	6,1	3,3	4,4	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	17,9	11,3	15,0	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	1,4	0,4	0,6	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	3,5	0,5	2,0	i.u.	i.u.	i.u.
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	9,5	5,9	7,2	i.u.	i.u.	i.u.

Samhällsbyggnadsnämnden: Årets verksamhet

Höghastighetsjärnväg - Götalandsbanan

Kommunen har deltagit i Trafikverkets utredning av etapperna Mölnlycke – Bollebygd, Bollebygd – Borås och ÅVS för befintlig bana. Mycket samarbete har skett med kommunerna i stråket. Målbild 2035 är framtagen. En konsult har anlitats för hjälp med kommunens nyttoanalys inför Sverigeförhandlingens bud i början av 2016. Trafikverket redovisar arbetet med lokaliseringsutredningen på sträckan Bollebygd-Borås under februari 2016.

Bredbandsstrategin

Bredbandsstrategin fastställdes i kommunfullmäktige i juni 2015. Samverkansavtal har tecknats med Telia om fiberutbyggnad. Sedan maj 2015 har en bredbandsamordnare anlitats i samarbete med Härryda kommun..

Översiktsplanen

Samråd med länsstyrelsen om avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning har genomförts liksom två workshoppar med markägare och tänkbara exploitörer i utvecklingsområdet mot det nya stationsområdet. Under hösten 2015 har en ny organisation av arbetet med översiktsplanen tagits fram samt arbetet med projektdirektiv och aktualitetsförklaring påbörjats. Arbetet omfattar också en fördjupad översiktsplan för Bollebygds tätort och stationsområdet.

Upphandling – ramavtal

Utbildning har genomförts och samordning av behov i förvaltningen sker genom utsett upphandlingsombud. Stora resurser på förvaltningen har lagts på att uppfylla kommunens nya upphandlingsregler. Arbetet med att ta fram ramavtal har prioriterats.

Kontrollerad tillväxt (uppdrag i budget 2015-2017)

Kommunen ska enligt visionen ha 10 000 invånare år 2025. Det innebär att kommunen behöver ha en befolkningstillväxt på ca 1 procent per år. Under året påbörjades arbetet med att strategiskt planera för en hållbar tillväxt, men på grund av vakanser har detta arbete i stort sett varit vilande under 2015.

Intern kontroll

Efter att det upptäcktes att en cheftjänsteman inom dåvarande omsorgsnämnden under våren 2014 förskingrat pengar från kommunen, anlätades revisionsföretaget KPMG för en genomgång av kommunens ekonomirutiner. Utifrån detta sammanställdes fyra rapporter. Det som direkt faller på samhällsbyggnadsnämnden är ansvaret för rutinbeskrivningarna kring faktureringsystemen EDP Vision och EDP Future.

Kundtjänst

Arbetet med att bygga upp de tekniska verksamheternas kundtjänst har påbörjats under 2015. Ett flertal insatser har gjorts för att säkerställa kvaliteten i verksamheten. Bland annat har nya kontaktvägar till kundtjänsten skapats, kommunikation via webb utvecklats och roller och ansvar förändrats. Arbetet med en modell för klagomålshantering och systematiskt kvalitetsarbete kommer att fortgå under 2016.

Information och marknadsföring

Arbetet med den nya hemsidan drivs av kommunstyrelseförvaltningen. Samhällsbyggnadsförvaltningen har skapat en lokal webbredaktion för att säkerställa att innehållet på den nya hemsidan är aktuellt och kvalitetssäkrat. Ett långsiktigt arbete med att införa ett webbstrategiskt perspektiv i samhällsbyggnadsförvaltningen är i sin slutfas.

Demokrati och delaktighet

Utöver de kommungemensamma utbildningarna har utbildning genomförts i samhällsbyggnadsnämnden, jävsnämnden och kommunstyrelsen, bland annat inom myndighetsdelarna (plan- och bygglagen samt miljöbalken).

Mångfald och jämställdhet

Ett uppdrag i budget 2015-2017 är att ta fram en plan för hur kommunen inom alla verksamheter aktivt ska arbeta mot rasism och främlingsfientlighet. Aktiviteter med anledning av uppdraget kommer att formuleras med stöd av personalavdelningen i enheternas enhetsplan.

Trygghet, säkerhet och krisberedskap

Enligt lag) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) ska kommunerna i en risk- och sårbarhetsanalys analysera och värdera vilka händelser som kan inträffa samt hur dessa händelser kan påverka verksamheten. Analysen har genomförts inom förvaltningen.

Välfärdsbokslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade under 2015 att utgå från två av de nationella folkhälsopolitiska målområdena:

Fysisk aktivitet

Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Följande tre indikatorer har valts för analys till välfärdsbokslutet 2015:

Andel invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 30 min/dag

Andel invånare 16-84 år som röker dagligen

Andel elever år 9 som uppger att de inte röker

Resultat: Fysisk aktivitet

Totalt 67 procent av invånarna är fysiskt aktiva minst 30 minuter per dag enligt den senaste undersökningen. Det är i nivå med föregående mätning och med Västra Götalandsregionen totalt.

Inom ramen för sina ansvarsområden har samhällsbyggnadsnämnden möjlighet att underlätta för invånarnas vardagsmotion. Bland annat har förutsättningarna för att anlägga en motionslinga utretts och arbete pågår med att ta fram en plan för gång- och cykelvägar. Ett långsiktigt arbete för ett friluftsområde i Rinna pågår också.

Resultat: tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Totalt 11 procent (14 procent kvinnor och 8 procent män) av befolkningen i Bollebygd 16-84 år röker dagligen enligt undersökningen (senaste statistik är från 2015).

89 procent av eleverna i år 9 uppger i den senaste undersökningen att de inte röker. Resterande 11 procent röker ibland/varje dag eller har inte svarat (senaste statistik är från 2013).

Kommunen har tillsynsansvaret för rökfria miljöer.

Det finns flera miljöer som är rökfria enligt lag: Skol- och fritidsgårdar är några av dessa.

Kommunen har också tillsynsansvar för detaljhandeln med tobak enligt tobakslagen.

Ungas inflytande i kommunala besluts- och planeringsprocesser

Elevrådet på Bollebygdsskolan har involverats i processen kring bygget av den nya skolan. Anpassning av lokaler i Krafthuset för utvecklad aktivitetsfunktion tas fram i samråd med ungdomsgrupp.

Personalutveckling

Personalinformation

I samband med omorganisationen den 1 januari 2015 flyttades ett antal funktioner mellan de olika nämndernas ansvarsområden. Jämförbar statistik mellan 2014 och 2015 finns därför inte tillgänglig på förvaltningsnivå.

Förvaltningen har 32 tillsvidareanställda och fyra visstidsanställda medarbetare. Samhällsbyggnadsförvaltningens totala sjukfrånvaro uppgår för helåret 2015 till 4,4 procent, en lägre sjukfrånvaronivå än kommunen totalt. Sjukstatistiken på en så relativt liten enhet som samhällsbyggnadsförvaltningen påverkas mycket av längre sjukfall även om antalet individer med sjukfrånvaro är få. Andelen långtidssjukskrivna medarbetare (sjukfrånvaro längre än 60 dagar) i förvaltningen har ökat stadigt från 7,3 procent i april till 16,0 procent i oktober för att på helår uppgå till 15,0 procent. Djupare analys är problematisk då den riskerar att vara utpekande.

Kompetensförsörjning

Under hösten genomfördes en kartläggning av chefernas upplevda kompetensutvecklingsbehov. Ett flertal utbildningsinsatser för chefer planeras för 2016. Under året har förvaltningens nyanställda chefer erbjudits chefshandledning av en extern handledare i enlighet med kommunens kompetensförsörjningsplan. Handledning erbjuds även utifrån behov. I syfte att utveckla upphandling inom kommunen har en inköpsutbildning genomförts för samtliga inköpsansvariga och upphandlingssamordnare under året i enlighet med upphandlings- och inköpspolicyen.

Rekrytering

Under året har exploateringsingenjör, fastighetsskötare, bygglovshandläggare (på grund av föräldraledighet), GIS-ingenjör (provanställning), två miljöinspektörer samt fyra chefer rekryterats till förvaltningen. Samhällsbyggnadschef respektive utvecklingschef rekryterades internt i kommunen. Planchef tillträdde i mitten av oktober, och rekryteringen av ny bygg- och miljöchef färdigställdes i december. Kommunen behöver aktivt arbeta vidare med att vara en attraktiv arbetsgivare för att i högre utsträckning kunna säkra framtida kompetensförsörjning.

Mångfald och jämställdhet

Aktiviteter utifrån kommunens jämställdhets – och mångfaldsplan har genomförts enligt plan.

Arbetsmiljö och hälsa

Medarbetarenkäten genomfördes under våren och verksamheterna har under hösten arbetat med resultatet. Denna analys utgör ett stöd i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Chefer och medarbetare har i dialog på arbetsplatsträffar tagit fram handlingsplaner med konkreta åtgärder utifrån respektive enhets identifierade behov.

I samband med hälsoinventeringarna har också resonemang om arbetsmiljö och hälsa med fokus på psykosocial arbetsmiljö och chefs roll i det hälsofrämjande arbetet förts.

Insatser har genomförts under året vad gäller den fysiska och psykosociala arbetsmiljön i huset. Den grupputvecklingsinsats med konsultstöd som har genomförts under året, avslutas under 2016. Arbetet fortsätter inom ramen för samverkan och det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

Stiftelsens uppdrag

Ändamålet med stiftelsens verksamhet är att inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen i kommunen. Stiftelsen ska ha ett varierat utbud av bostäder i små områden med trivsamma gårdsmiljöer. Bostäderna ska enbart avse hyresrätter utan egen kapitalinsats. Valmöjligheter avseende standard och servicegrad ska erbjudas kunderna. Förvaltningen ska ske miljömedvetet och nära kunden.

Fastighetsbeståndet

Totalt förvaltar stiftelsen 371 lägenheter och 11 lokaler. Därutöver ägs och förvaltas ett äldreboende som i sin helhet hyrs av Bollebygds kommun. Den totala bostadsytan, exklusive äldreboendet uppgår till 26 139 kvadratmeter och lokalytan uppgår till 1 049 kvadratmeter. Äldreboendets yta uppgår till 8 278 kvadratmeter. Stiftelsens fastighetsbestånd består av ett 10-tal bostadsområden med varierande antal lägenheter. Flertalet lägenheter är markbostäder, typ radhusboende. Utav beståndet finns 322 lägenheter i Bollebygd, 40 lägenheter i Olsfors och 9 lägenheter i Töllsjö.

Lägenhetsfördelning			
	Bostäder	Särskilt boende	Totalt
1 r.o.k.	26	81	107
2 r.o.k.	137	2	139
3 r.o.k.	104	-	104
4 r.o.k.	48	-	48
Summa	315	83	398

Ekonomisk utveckling

Resultatet för 2015 är ett överskott på 3,2 miljoner kr. Det är något lägre än föregående års resultat på 4,0 miljoner. Investeringsnivån var hög 2015 vilket krävde nya lån på 70 miljoner. Det ledde till en försämrad soliditet, från ca 16 till 13 procent. En hög skuldsättningsnivå leder så klart till en större ränterisk. En ränteökning på en procent motsvarar drygt 2 miljoner i ökad kostnad per år.

Vakansgraden är låg, vilket är en styrka.

Underhållskostnaderna beräknas ligga i intervallet 6-7 miljoner kr per år under den kommande femårsperioden. För 2015 och 2014 låg den på runt 6 miljoner.

Resultat och ställning (tkr)	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning	33 697	33 136	32 846	36 528
Res. efter fin. poster	5 212	3 891	3 848	8 096
Balansomslutning	292 945	215 105	203 972	200 400
Justerat eget kapital	37 253	33 208	29 365	25 523
Soliditet	12,7 %	15,5 %	14,4 %	12,7 %
Medeltal anställda	7	7	6	6

Resultaträkning

Belopp i mkr	Utfall 2015	Utfall 2014
Hysesintäkter	32,8	33,1
Övriga intäkter	1,2	0,2
Summa intäkter	34,0	33,2
Drift	-11,9	-12,1
Underhåll	-6,1	-5,6
FastighetsSkatt	-0,4	-0,4
Avskrivningar	-5,8	-5,7
Bruttoresultat	9,9	9,4
Administrations- och försäljningskostnader	-2,7	-2,4
Finansnetto	-2,0	-3,1
Bokslutsdispositioner	-1,1	0,2
Resultat efter boksl.dispositioner	4,1	4,0
Skatt på resultatet	-0,9	-0,1
Årets resultat	3,2	4,0

Sammanställd redovisning

Koncernen

Kommunens verksamhet tillsammans med Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders verksamhet utgör kommunkoncernen. Enligt lag ska resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys tas fram för koncernen. Interna mellanhavanden är då exkluderade.

Resultaträkning Belopp i mnkr	Koncernen 2015	Kommunen 2015	Koncernen 2014	Kommunen 2014
Verksamhetens intäkter	115,2	91,9	95,0	76,8
Verksamhetens kostnader	-493,3	-480,6	-467,3	-461,0
Avskrivningar	-22,1	-16,7	-22,4	-16,6
Verksamhetens kostnader	-515,4	-497,2	-489,7	-477,6
Verksamhetens nettokostnader	-400,2	-405,3	-394,8	-400,8
Skatteintäkter	385,7	385,7	365,9	365,9
Generella statsbidrag och utjämning	45,2	45,2	44,7	44,7
Finansiella intäkter	0,5	0,4	0,8	0,6
Finansiella kostnader	-6,6	-4,5	-6,7	-3,4
Summa finansiering	424,7	426,7	404,6	407,7
Resultat före extraordinära poster	24,5	21,3	9,9	6,9
Extraordinära intäkter/kostnader				
Bokslutsdispositioner	-1,1	0,0	0,2	0,0
Årets resultat	23,4	21,3	10,0	6,9

Balansräkning Belopp i mnkr	Koncernen 2015	Kommunen 2015	Koncernen 2014	Kommunen 2014
<i>Tillgångar</i>				
Anläggningstillgångar	592,2	348,9	515,2	327,8
Omsättningstillgångar	176,7	132,7	128,7	106,0
Summa tillgångar	768,9	481,6	643,9	433,8
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>				
Obeskattade reserver (Bollebo)	3,0	0	1,9	0
Eget kapital vid årets början	205,4	174,6	194,5	167,7
Årets resultat	23,3	21,3	10,0	6,9
Eget kapital	231,7	195,9	206,3	174,6
Avsättningar				
Avsättning för pensioner	25,0	25,0	23,2	23,2
Avsättning resultat	4,0	4,0	2,0	2,0
Skulder				
Långfristiga skulder	420,0	183,0	324,0	157,0
Kortfristiga skulder	88,2	73,7	88,4	77,0
S:a avsättningar och skulder	537,2	285,7	437,6	259,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	768,9	481,6	643,9	433,8

Kassaflödesanalys	Koncernen	Kommunen	Koncernen	Kommunen
Belopp i mnkr	2015	2015	2014	2014
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	23,4	21,3	10,0	6,9
Justering för av - och nedskrivningar	22,4	16,7	22,2	16,6
Justering för gjorda avsättningar	3,8	3,8	4,8	4,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	49,5	41,8	37,0	28,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-11,4	-11,6	0,1	0,3
Ökning/minskning förråd och lager	5,9	5,6	-16,0	-16,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	0,3	-3,3	-1,4	-8,8
Kassaflöden från den löpande verksamheten	44,3	32,5	19,7	3,9
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella tillgångar	-100,0	-34,7	-36,0	-26,1
Försäljning av materiella tillgångar	1,6			
Investering i finansiella tillgångar	-4,1	-4,1	-1,0	-1,0
Försäljning av finansiella tillgångar	4,0	1,0		
Kassaflöden från investeringsverksamheten	-98,5	-37,8	-37,1	-27,1
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	96,0	26,0		
Kassaflöden från finansieringsverksamheten	96,0	26,0	0	0
Årets kassaflöde	41,8	20,7	-17,4	-23,2
Likvida medel vid årets början	63,4	38,5	80,9	61,7
Likvida medel vid årets slut	105,2	59,2	63,4	38,5

Bollebygds kommun • Besöksadress: Ballebovägen 2 • 517 83 Bollebygd
Tfn växel: 033-23 13 00 • Fax:033-23 14 28 • E-post: kommunen@bollebygd.se
www.bollebygd.se